

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สารนิพนธ์
ของ
กานต์กมล นาคศรีสังข์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สารนิพนธ์

ของ

กานต์กมล นาคศรีสังข์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

บทคัดย่อ
ของ
กานต์กมล นาคศรีสังข์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

FACTORS AFFECTING ON TASK CIRCUMSPECTION OF GROUP TEACHERS AT
PETCHBOULOUNG SCHOOL IN BANG LEN DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
KARNKAMOL NARKSESUNG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakarinwirot University
March 2007

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจากอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เวณี กรีทอง และอาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ด้วยความสามารถ จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์ นันทวิทย์ เป่ามหานาคะ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ชีวิตแก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

ขอขอบคุณผู้อำนวยการและครูโรงเรียนวัดโพธิ์ โรงเรียนวัดไผ่จะแซ่ โรงเรียนวัดบัวปากท่า โรงเรียนวัดนิลเพชร โรงเรียนวัดบัวหวั่น โรงเรียนบ้านหนองปรังกาญจนา โรงเรียนวัดเกษตรราชม โรงเรียนวัดไผ่สามตำลึง โรงเรียนวัดบางไผ่นารถ โรงเรียนตลาดเจริญสุข โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง โรงเรียนวัดบางหลวง โรงเรียนวัดบางน้อยใน โรงเรียนบางหลวงวิทยา โรงเรียนวัดปากท่าวิทยา โรงเรียนวัดศิลามูล โรงเรียนบ้านไผ่หลวง โรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม โรงเรียนบ้านลาดหลวง โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อนๆ ในคณะจิตวิทยาการศึกษาที่ให้กำลังใจกันมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ คุณพ่อกังวาล คุณแม่สมทรง นาคศรีสังข์ รวมทั้งสมาชิกในครอบครัว

กานต์กมล นาคศรีสังข์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง.....	50
3 การดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทย่อ บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	77
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	101
ภาคผนวก ข.....	117
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	125

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 แสดงจำนวนครูและนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม..	52
2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา.....	71
3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และ ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.....	72
4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่มีต่อความ รอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม...	74
5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียน เพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.....	75
6 แสดงผลการวิเคราะห์ หาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู กลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.....	76
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู.....	118
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน.....	119
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	120
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ.....	121
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบ ในการทำงานผู้บริหาร.....	122
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบ ในการทำงานเพื่อนร่วมงาน.....	123
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน.....	124

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	องค์ประกอบที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ในปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง.....	12
2	การแสดงกลยุทธ์การตัดสินใจ โดยการวางแผนอย่างรอบคอบ.....	31
3	องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ตามแนวของ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา.....	43

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

บทคัดย่อ

ของ

กานต์กมล นาคศรีสังข์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2550

กานต์กมล นาคศรีสังข์. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียน
เพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู
กลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 ปัจจัยคือ
ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา เจตคติ
ต่อวิชาชีพครู การวางแผนในการทำงาน และบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่
ภาระงานที่รับผิดชอบ การเปลี่ยนแปลงความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร และการเปลี่ยนแปลง
ความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูกลุ่มโรงเรียนเพชร
บัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 199 คน ครูเพศชาย 74 คน และครูเพศหญิง 125
คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการ
ทำงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ
การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียน
เพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย
ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{13})
ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การเปลี่ยนแปลงความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร (X_{15}) และการ
เปลี่ยนแปลงความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน (X_{16}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ:หญิง (X_2)
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรอบคอบในการทำงานของครู อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีเพียง 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ:ชาย (X_1)
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครู มี 8 ปัจจัย ได้แก่
อายุ (X_3) สถานภาพสมรส:โสด (X_4) สถานภาพสมรส:คู่ (X_5) สถานภาพสมรส:หม้าย (X_6)
ประสบการณ์ทำงาน (X_7) วุฒิการศึกษา:ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (X_8) วุฒิการศึกษา:ระดับปริญญา
ตรี (X_9) และวุฒิการศึกษา:ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_{10})

4.ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัยที่ส่งผลโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) และเจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 48.9

ในการสร้างสมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

5.สมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.1025 X_{14} + .341 X_{12} + .244 X_{11}$$

5.2 สมการพยากรณ์ ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .328 X_{14} + .236 X_{12} + .248 X_{11}$$

FACTORS AFFECTING ON TASK CIRCUMSPECTION OF GROUP TEACHERS AT
PETCHBOULOUNG SCHOOL IN BANG LEN DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
KARNKAMOL NARKSESUNG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakarinwirot University

March 2007

KARNKAMOL NARKSESUNG.(2007). *Factors Affection on Task Circumspection of Group Teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhom Pathom Province*. Master Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Project : Instr. Wilailuck Pongsopar

The purposes of this research were to study the factors affecting on task circumspection of group teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhon Pathom Province. The factors were divided into 2 dimensions , first of them was personal factor : gender, age, marital status, working experience, educational level, attitude towards professional teacher, task planning, personality and second of them was working environment factor : burden of work responsibility , modeling of task circumspect inside executive , modeling of task circumspect inside their colleague.

The 199 samples: 74 males and 125 females were the teacher in group teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhom Pathom Province in academic year 2006. The instrument was a questionnaire of factors affecting on task circumspection of group teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhom Pathom Province. The data was analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:

1. There was significantly positive correlation between task circumspection of group teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhom Pathom Province and one factor : gender : females (X_2) at .05 level and there were significantly positive correlation among task circumspection of group teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhom Pathom Province and 6 factors : attitude towards professional teacher (X_{11}) ,task planning (X_{12}), personality (X_{13}). burden of work responsibility (X_{14}) modeling of task circumspect inside executive (X_{15}) and modeling of task circumspect inside their colleague(X_{16}) at .01 level .

2. There was significantly negative correlation between task circumspection of group teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhom Pathom Province. and one factor : gender : male (X_1) at .01 level .

3. There were no significantly correlation among task circumspection of group teachers at Petchbouloung school in Bang Len district, Nakhom Pathom province. and 8 factors : age(X_3) , marital status : single(X_4), marital status : couple (X_5) , martial status: widow (X_6) ,working experience(X_7) , guardians' educational level : lower bachelor degree (X_8), guardians' educational level : bachelor degree (X_9), guardians' educational level: above bachelor degree (X_{10})

4. There were 3 factors got significantly affecting on task circumspection of group teachers at Petchbouloung School in Bang Len District, Nakhom Pathom Province ranking from the most affecter to the least affecter were burden of work responsibility (X_{14}) task planning (X_{12}) and attitude towards professional teacher (X_{11}) at .01 level. These 3 factors could predicted task circumspection of group teachers at Petchbouloung School about percentage of 48.9

5. The significantly predicted equation of task circumspection of group teachers at Petchbouloung School in Bang Len district, Nakhom Pathom province at .01 levels were as follows:

5.1 The predicted equation of task circumspection in terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = 1.025 + .341 X_{14} + .244 X_{12} + .187 X_{11}$$

5.2 The predicted equation of task circumspection in terms of standard scores were:

$$Z = .328 X_{14} + .248 X_{12} + .236 X_{11}$$

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้พลเมืองของชาติเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ รู้จักคิด และสร้างสรรค์ให้ตนเองมีความเจริญก้าวหน้า ถ้าพลเมืองส่วนใหญ่ในประเทศได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมที่ดีแล้วย่อมเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว (สิปนนท์ เกตุทัต. 2534 : 2) ในกระบวนการศึกษาซึ่งเป็นการพัฒนาคน มีหลักสูตรที่จะต้องได้รับการปรับปรุงกับสภาพสังคมตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการการศึกษาก็คือครูโดยมีครูเป็นผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อม สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ กระบวนการศึกษาที่มีคุณภาพประกอบไปด้วยหลักสูตรที่ดี ครูดี อุปกรณ์พร้อม และวิธีการสอนที่ดี (ศิริพันธ์ บุญศิริ. 2531 : 5) คุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับการสอนของครู เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน พฤติกรรมการสอนที่ดีของครูย่อมส่งผลให้พฤติกรรมด้านการเรียน ด้านความประพฤติของนักเรียนดำเนินไปในแนวทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมประสงค์ ปิ่นจินดา. (2526:15) ที่กล่าวว่าครูเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้การศึกษามุ่งหมาย เด็กจะประสบความสำเร็จด้านการเรียนและสังคมได้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน

ครูมีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศชาติเป็นบุคลากรวิชาชีพหลักด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ต้องผ่านระบบการควบคุมเพื่อให้เป็นครูอาชีพ (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์: <http://www.moe.go.th>) โดยเฉพาะครูประถมศึกษาซึ่งมีจำนวนมากที่สุดและมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ครูมีความรู้สูงที่สุดเมื่อเทียบกับชาวบ้านดังที่ สุเทพ เชาวลิท. (2524 : 7) ได้ระบุถึงบทบาทของครูในเขตชนบทว่าครูเป็นผู้นำในชนบทที่สำคัญเป็นผู้มีความรู้แจ้งข่าวสารต่างๆแก่ชาวบ้านได้ ชาวบ้านเดือดร้อนมักมาหาครูเพื่อขอคำปรึกษา เป็นที่เคารพรักของชาวบ้าน ครูจะต้องเป็นตัวอย่างและมีบทบาทในการให้ความรู้ทั้งในและนอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียน เพราะในความเป็นจริงแล้ว สถานการณ์เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การนำความรู้และความสามารถมาใช้ต้องอาศัยความระมัดระวังให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยความรอบคอบ (นายอนันท์ ปันยารชุน.2542.) ครูเป็นอาชีพที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบมากมายทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบของครูต่อศิษย์ ความรับผิดชอบของครูต่อสถาบันวิชาชีพ และความรับผิดชอบของครูต่อสังคม โดยหน้าที่และความรับผิดชอบของครูนั้นย่อมอยู่ที่นักเรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542 : 31-35) ครูซึ่งเป็นอาชีพที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด เมื่อผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนก็มีความหวังไว้กับครู

ในการมอบภาระต่าง ๆ ในการอบรมดูแล ลูกหลานของตนให้แก่ครู ดังนั้น ครูจึงควรปฏิบัติหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์ที่สุด (ยนต์ ชุมจิต. 2536 : 71-79)

ในการทำงานของครูบางคนทำงานผิดพลาด ซึ่งทำให้ครู ผู้อื่นและสังคม ได้รับความเสียหาย การที่ครูขาดความรอบคอบ จึงทำให้เกิดผลเสียต่างๆมากมาย เช่น การทำงานผิดพลาด การทำงานเกิดความซับซ้อน เสียเวลาและผลประโยชน์ ขาดความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารและ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ประสบความสำเร็จในการทำงานช้า เป็นต้น จากตัวอย่าง ผลของครูที่ทำงานแล้วขาดความรอบคอบจะเห็นได้ว่าความรอบคอบจัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญในการทำงาน ความรอบคอบมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าองค์ประกอบลักษณะชีวิตดังนั้นในการทำงานนั้น จะต้องทำให้ถูกต้องแต่เริ่มต้น และทำให้ถูกต้องทุกครั้ง การทำให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อไม่ต้องตามแก้ปัญหาในภายหลัง เพราะถ้าเราทำอะไรไม่ถูกต้องตั้งแต่แรกการทำงานขึ้นไปถึงแม้จะถูกต้อง แต่ก็ถูกในสิ่งที่ผิด ความเสียหายก็จะเกิดขึ้นดังที่เห็นตัวอย่างของข้าราชการครูที่ถูกลงโทษเพราะการทำผิดพลาดตั้งแต่แรก (สมศักดิ์ คลประสิทธิ์: <http://www.moe.go.th>) ความผิดพลาดบางอย่าง อาจเกิดขึ้นจากการขาดความรอบคอบระมัดระวังในการวางแผนและการดำเนินงานในของแต่ละขั้นตอน จึงทำให้ผู้กระทำงานหรือผู้บริหารงานเสียผลประโยชน์ คนจำนวนมากล้มเหลวในการดำเนินชีวิตอย่างน่าเสียดาย เพียงเพราะขาดความรอบคอบ ในการตัดสินใจ การงานใดที่กระทำด้วยฝีมือของผู้ที่มีความรอบคอบ การงานนั้นก็จะมี คุณภาพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541 : 147)

จากการที่ผู้วิจัยเป็นพนักงานครูอัตราจ้างที่โรงเรียนวัดโพธิ์ (ธรรมมาภรณ์อุทิศ) อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นเวลา 6 เดือนซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง ประกอบด้วย 20 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดโพธิ์ โรงเรียนวัดไผ่จระเข้ โรงเรียนวัดบัวปากท่า โรงเรียนวัดนิลเพชร โรงเรียนวัดบัวห้วย โรงเรียนบ้านหนองปรังกาญจนา โรงเรียนวัดเกษตรราราม โรงเรียนวัดไผ่สามตำลึง โรงเรียนวัดบางไผ่นารถ โรงเรียนตลาดเจริญสุข โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง โรงเรียนวัดบางหลวง โรงเรียนวัดบางน้อยใน โรงเรียนบางหลวงวิทยา โรงเรียนวัดปากท่าวิทยา โรงเรียนวัดศีลามูล โรงเรียนบ้านไผ่หลวง โรงเรียนวัดลัทธิฐานาราม โรงเรียนบ้านลาดหลวง โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ถึงปัญหาของครูกับผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวงจำนวน 9 คน พบว่าครูในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวงมีปัญหาในการทำงานที่ล่าช้า งานที่ส่งขาดความเข้าใจมักทำผิดพลาด จึงทำให้เสียเวลา ไม่ยอมรับสื่อ เทคโนโลยีใหม่ๆ ครูไม่เพียงพอและมักจะมีปัญหากับผู้ปกครองเด็ก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้น โดยผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามถึงปัญหาของครูระดับประถม จำนวน 62 คน ด้วยแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ท่านคิดว่าขณะที่ท่านทำงานท่านมีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีคือปัญหาใด” พบว่าคำตอบที่ได้คือ ปัญหาด้านการทำงานจำนวน 24 คนคิดเป็นร้อยละ 38.71 ทำงานผิดพลาด ตรวจงานเด็กผิด การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทำงานไม่ทันตามกำหนดเวลา การทำงานซ้ำซ้อน แผนการสอนที่มีหลากหลาย ปัญหาด้านเศรษฐกิจจำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 24.19 รายรับไม่เพียงพอ และมีหนี้สินนอกระบบ ปัญหาด้านการปรับตัวจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 14.50 การเข้าทำงานใหม่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบๆ การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ปัญหาด้านสื่อเทคโนโลยีจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 14.50 การสอนขาดประสิทธิภาพ ครูและนักเรียนไม่มีความรู้ทางเทคโนโลยี สื่อขาดความทันสมัย คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อครูและนักเรียน และปัญหาด้านผู้บริหารจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 8.10 ผู้บริหารรักพวกพ้อง ขาดความยุติธรรม

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “จากปัญหาในข้อที่ 1 ท่านคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง” พบว่าคำตอบที่ได้ คือ จากปัญหาด้านการทำงาน เกิดจาก ขาดความระมัดระวังในการตรวจทานงาน ขาดการวางแผนในการทำงาน การทำงานในหน้าที่และงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายมีมาก ทำงานซ้ำ จัดการทำงานไม่เหมาะสม ระยะเวลาสั้นเกินไป ใจร้อน ทำงานขาดระบบ การทำงานซ้ำซ้อน ขาดความเข้าใจในนโยบาย และขาดแคลนบุคลากร ปัญหาด้านปัญหาด้านเศรษฐกิจ เกิดจากครอบครัวมีบุตรมากมีภาระความรับผิดชอบกับครอบครัว ธุรกิจที่บ้านมีปัญหาทำให้รายได้ลดลง ดอกเบี้ยเงินนอกระบบมีอัตราสูง ปัญหาด้านการปรับตัว เกิดจาก ขาดความคุ้นเคยกับที่ทำงาน เพื่อนร่วมงานมีอายุมาก เพื่อนร่วมงานชอบแข่งขัน เพื่อนร่วมงานมีความแตกแยก ปัญหาด้านสื่อเทคโนโลยี เกิดจาก สื่อขาดความแข็งแรง ไม่คงทนครุภัณฑ์ไม่เปิดรับการเรียนรู้ ปัญหาด้านผู้บริหาร เกิดจาก แบ่งงานไม่เท่าเทียม มีการประชุมนอกเวลาราชการเป็นประจำ

จากผลการสำรวจปัญหาดังกล่าวข้างต้น พบว่าครูน่าจะมีปัญหาด้านการทำงาน โดยเฉพาะการทำงานที่เกี่ยวกับความรอบคอบของครู ดังที่สาโรช บัวศรี. (2539 : 44-45) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความรอบคอบว่าครูต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนรอบคอบ ละเอียดและประณีต ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ การทำกิจกรรม เช่น ควบคุมบัญชีการเงินต้องรอบคอบ ต้องเห็นตัวเลขชัดเจนไม่ตกหล่น ทำให้เกิดการผิดพลาดที่เป็นผลร้ายทั้งของตนเองและผู้อื่น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการประกอบการวางนโยบายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาด้านบุคลากรครูอาจารย์ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และเป็นการเสริมสร้างกระบวนการในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้าราชการครูระดับประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 199คน เป็นครูชาย 74 คน และครูหญิง 125 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 สถานภาพสมรส
- 1.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 1.1.5 วุฒิการศึกษา
- 1.1.6 เจตคติต่อวิชาชีพครู
- 1.1.7 การวางแผนในการทำงาน
- 1.1.8 บุคลิกภาพ

1.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่

- 1.2.1 ภาระงานที่รับผิดชอบ
- 1.2.2 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร
- 1.2.3 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน

2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรอบคอบในการทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรอบคอบในการทำงาน หมายถึง ความสามารถของครูในการพิจารณาสิ่งต่างๆ ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน สามารถคาดการณ์เหตุการณ์หรือผลที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเสมอ มีสติ ไม่ประมาท เผลอเรอในการปฏิบัติงานที่จะทำให้เกิดผลเสีย แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านการสอน ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถอธิบายเนื้อหาอย่างละเอียดครบถ้วน มีการเลือกใช้สื่อที่ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการการสอน และการระมัดระวังการใช้คำพูดกับเด็กไม่ก่อให้เกิดความคับข้องใจหรือจดจำคำพูดที่ไม่เหมาะสม

1.2 ด้านงานธุรการห้องเรียนและงานอื่นๆ ที่มีใช้การสอน ได้แก่ การทำบัญชีรายชื่อนักเรียน การทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน การตรวจสอบครุภัณฑ์ การฝึกอบรม หน้าที่ในการดูแลกิจกรรมในวันสำคัญ และหน้าที่ได้รับมอบหมายมีใช้การสอน

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในการทำงาน หมายถึง สิ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานของครูระดับประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา เจตคติต่อวิชาชีพครู การวางแผนในการทำงาน และบุคลิกภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1. เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

2.1.2. อายุ หมายถึง อายุจริงของข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ตามปฏิทินสากลตั้งแต่แรกเกิดจนถึงปัจจุบัน

2.1.3. สถานภาพสมรส หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมเกี่ยวกับการมีคู่ครอง หรือการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสามี ภรรยาแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

2.1.3.1 โสด

2.1.3.2 คู่

2.1.3.3. หมายเหตุ

2.1.4. **ประสบการณ์ในการทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติราชการในตำแหน่งครูนับตั้งแต่ระยะเวลาการบรรจุแต่งตั้งหรือมีการทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรจนถึงปัจจุบัน มีหน่วยในการวัดเป็นปีและเดือน

2.1.5 วุฒิการศึกษา ได้แก่

2.1.5.1 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

2.1.5.2 ระดับปริญญาตรี

2.1.5.3 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

2.1.6 **เจตคติต่อวิชาชีพครู** หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและการปฏิบัติงานในอาชีพครู ในลักษณะของการชอบ พอใจ เห็นด้วย สนับสนุน หรือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่สนับสนุนหรือเฉยๆ ซึ่งสามารถ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.6.1. **เจตคติต่อวิชาชีพครูด้านความคิด** ได้แก่ การเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของการประกอบวิชาชีพครู

2.1.6.2. **เจตคติต่อวิชาชีพครูด้านความรู้สึก** ได้แก่ ความชอบ ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ ความสนใจ ที่มีต่อการประกอบวิชาชีพครู โดยรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่มีคุณค่า และมีความพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับ

2.1.6.3. **เจตคติต่อวิชาชีพครูด้านพฤติกรรม** ได้แก่ การเอาใจใส่ในการทำงานด้วยความ ตั้งใจสอน สามารถปฏิบัติตามระเบียบที่โรงเรียนจัดไว้ได้อย่างดีและมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง

2.1.7 **การวางแผนในการทำงาน** หมายถึง การที่ครูมีกำหนดวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการทำงานไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ การเขียนแผนการสอน การเตรียมอุปกรณ์การสอนและสื่อการสอน

2.1.8 **บุคลิกภาพ** หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของครูที่แสดงออกถึง ความคิด ความรู้สึกของพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งซึ่งก่อให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ในการวิจัยนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) ได้แก่

2.1.8.1 **ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ** ได้แก่ ข้าราชการครูที่มีบุคลิกภาพเร่ร่อน ชอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ในเวลาน้อยๆ มีความรู้สึกใช้เวลาผ่านไปรวดเร็ว มีความมานะอดทน พยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จ

รวดเร็ว ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้อีกกับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้รู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

2.1.8.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี ได้แก่ ข้าราชการครูที่มีลักษณะผ่อนคลาย ไม่รีบร้อนและไม่ก้าวร้าว เรื่อยๆชอบพักผ่อนและดำเนินชีวิตอย่างง่ายๆ ไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคใดๆ ไม่ชอบการทำงานแบบรีบด่วน

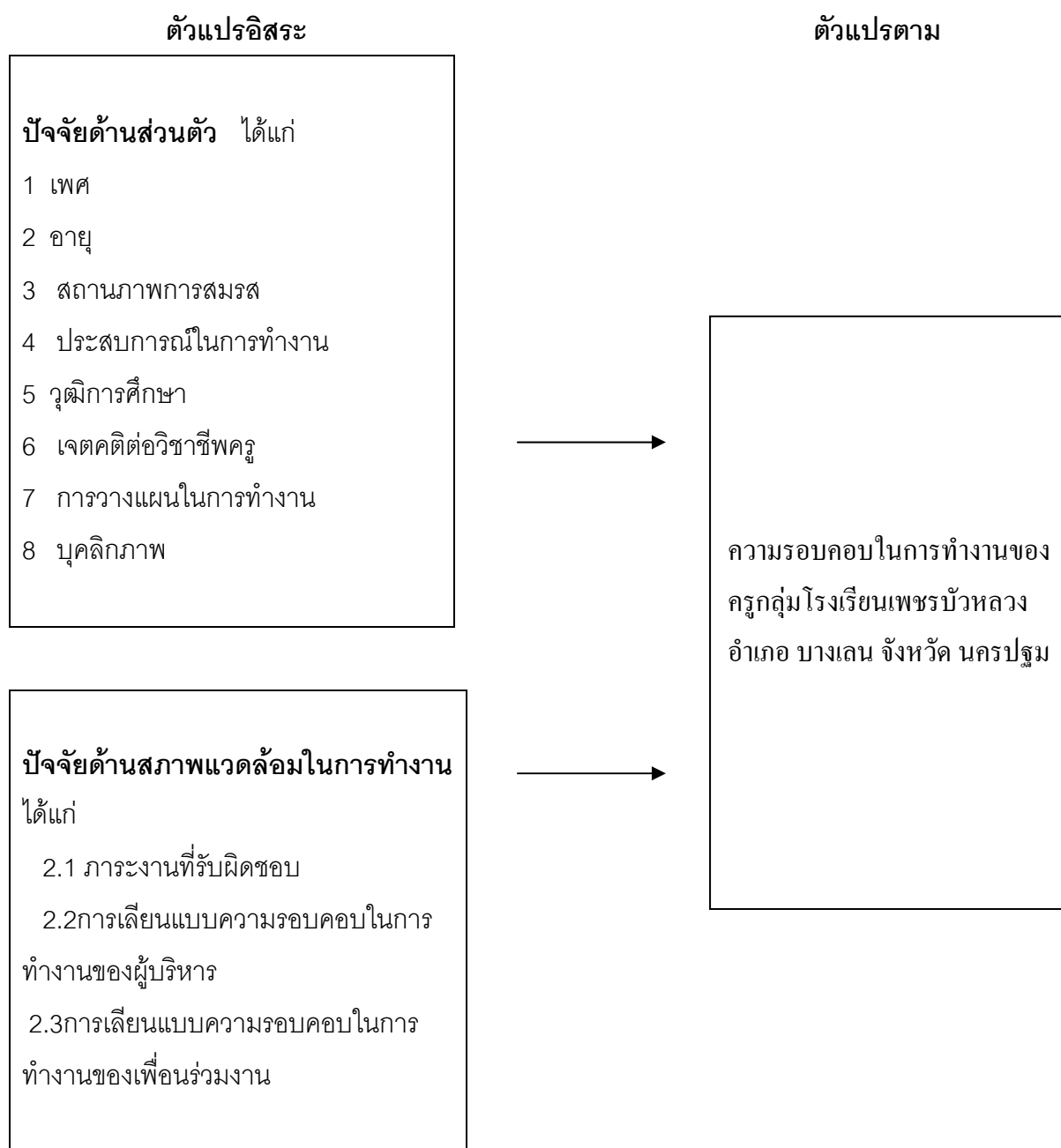
2.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ หน้าที่รับผิดชอบ การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานผู้บริหาร การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานเพื่อนร่วมงาน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ภาระงานที่รับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานโดยทำงานเสร็จตรงต่อเวลาปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียรอดทนต่ออุปสรรค ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยงงานพยายามปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ได้แก่ มีความตั้งใจในการสอน ส่งงานและมาปฏิบัติงานได้ตรงต่อเวลา มีความขยัน อดทน มีเมตตา กรุณาเข้าใจเด็กนักเรียน และมีการปรับปรุงวิธีการสอนให้มีศักยภาพสูงสุด

2.2.2 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร
หมายถึง การทำตามพฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติในการทำงานที่แสดงถึงความรอบคอบ ได้แก่ การตัดสินใจในการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น มีการคิด วิเคราะห์กิจกรรมในการมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม มีระบบ ระเบียบในการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร มีการวางแผนงานและวิธีการแก้ปัญหาไวล่วงหน้า

2.2.3 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน
หมายถึง การทำตามพฤติกรรมที่เพื่อนร่วมงานปฏิบัติในการทำงานที่แสดงถึงความรอบคอบ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีระเบียบ ช่างสังเกต ตรวจสอบงานก่อนส่ง วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน การทดลองใช้สื่อ อุปกรณ์ต่างๆก่อนการใช้งานจริง

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงาน มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา เจตคติต่อวิชาชีพครู การวางแผนในการทำงาน และบุคลิกภาพ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานงานวิจัย

1.ปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานมีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอ บางเลน จังหวัด นครปฐม

2.ปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

- 1.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน
 - 1.1 .เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน
 - 1.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน
 - 2.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน

1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน

1.1.1 ความหมายความรอบคอบ

เกรียงศักดิ์ วงศ์เจริญศักดิ์ (2539 : 147) กล่าวว่า ความรอบคอบ เป็นลักษณะชีวิตที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าองค์ประกอบลักษณะชีวิตอื่น ๆ การงานใด ๆ ที่กระทำด้วยฝีมือของผู้ที่มีความรอบคอบ การงานนั้นก็มีคุณภาพ มีคุณค่า งานวิชาการที่นักวิชาการค้นคว้าวิจัยอย่างละเอียด เพื่อเก็บข้อมูลอย่างครบถ้วน งานวิจัยนั้นก็มีความคุ้มค่าควรแก่การอ้างอิงและการนำไปใช้ประโยชน์สู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป ความรอบคอบจะนำพาเราไปบนถนนสายแห่งความสำเร็จที่เราเชื่อมั่นว่าเครื่องกีดขวางอยู่ตรงไหน

สาโรช บัวศรี (2539 : 44-45) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความรอบคอบ คือควรต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนรอบคอบ ละเอียดและประณีต ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ การทำกิจกรรม เช่น ควบคุมบัญชีการเงินต้องรอบคอบ ต้องเห็นตัวเลขชัดเจนไม่ตกหล่น ทำให้เกิดการผิดพลาดที่เป็นผลร้ายทั้งของตนเองและผู้อื่น

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. (ชลกันต์ ยุงหนู. 2540 : 10 ; อ้างอิงจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.) ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า.....

..... ในการดำเนินชีวิตเราควรมีความรอบคอบเสมอ เราต้อง
ปฏิเสธลักษณะนิสัยแห่งความประมาทออกไป สร้างนิสัยใหม่
แห่งความรอบคอบให้เกิดขึ้นในตัวเราความรอบคอบเป็นลักษณะ

ชีวิตสำคัญที่ เป็นต้นเหตุให้เราสามารถเดินเข้าขุนเขาเบื้องหน้า
ไปถึงจุดหมายได้โดยไม่ต้องกลัวตกเหว ไม่หวั่นเกรงต่อสัตว์ร้าย
และภัยอันตรายในป่า เป็นเพราะเราได้สำรวจเส้นทางแล้วอย่าง
ดี ทั้งจากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ จากผู้ที่เคยเดินทางและ
จากชาวบ้าน ภูมิอากาศว่าควรเดินทางเวลาไหน ต้อง
ระมัดระวังตัวอย่างไร เตรียมพร้อมในทุกสิ่ง แม้กระทั่งสิ่ง
เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เราอาจต้องเผชิญ.....

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 98) ระบุว่าความรอบคอบ หมายถึง คำว่า ทัว
ถ้วนถี่ ระวังเหตุการณ์ข้างหน้าหลังเสมอ ไม่เผอเรอ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความรอบคอบ หมายถึง การที่ต้องมีความถ้วนถี่
ระวังเหตุการณ์ข้างหน้าหลังเสมอ ไม่เผอเรอ ต้องละเอียดและประณีต ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ การ
ทำกิจกรรม

1.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรอบคอบ

1.1.2.1 ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง

ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง นั้น เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน
ในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้
ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจ
พอเพียง. (ตามหนังสือที่ รล.0003/18888 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 สำนักราชเลขาธิการ
พระบรมมหาราชวัง กทม.) ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความ
จำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการ
เปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความ
ระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และ
ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและ
นักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนิน
ชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับ
การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลก
ภายนอกได้เป็นอย่างดี การพัฒนา จึงบอกว่าถ้าเศรษฐกิจพอเพียงเพียงเศษหนึ่งส่วนสี่ก็จะพอแล้วจะ

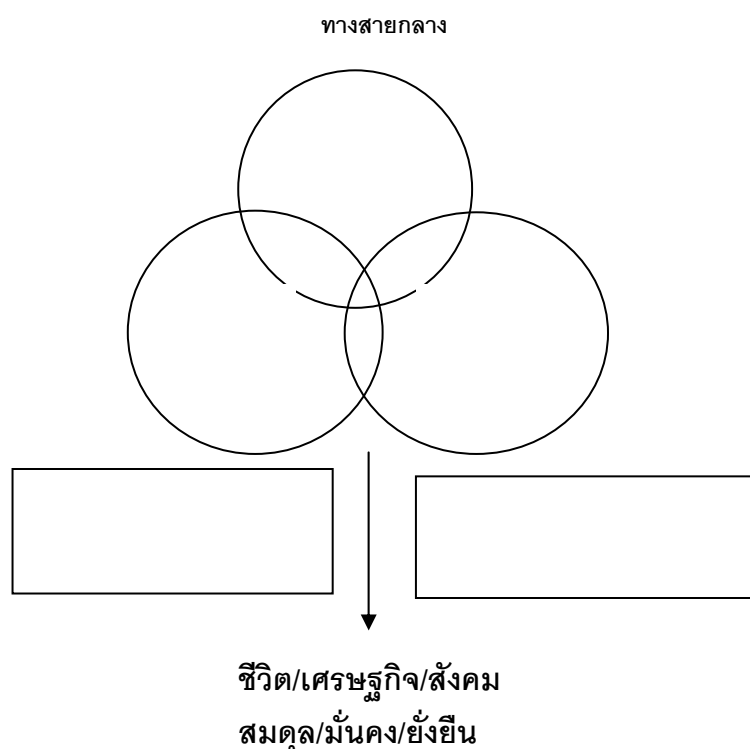
ใช้ได้”เงื่อนไขกรอบความรู้ (Set of Knowledge) ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัยปัจจัยดังต่อไปนี้

ก) ความรอบรู้ คือ ความรู้ (Stock of all relevant knowledge) ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน โดยครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้ในโอกาสและเวลาต่าง ๆ

ข) ความรอบคอบ คือ ความสามารถที่จะนำความรู้และหลักวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน (Connectivity of acquired knowledge) ประกอบแผนการ ก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติทุกขั้นตอน

ค) ความระมัดระวัง คือ ความมีสติในการวางแผนปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนหลักวิชาการต่าง ๆ เหล่านั้นไปใช้ในทางปฏิบัติ (Utilization of knowledge at any point of time with carefulness and attentiveness) เพราะในความเป็นจริงแล้ว สถานการณ์เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการนำความรู้และความรอบคอบมาใช้จึงต้องอาศัยความระมัดระวังให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แหล่งที่มา รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา นันทะไชย www.sufficiencyeconomy.org

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อ ความมั่นคง และความยั่งยืน ของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยามความพอเพียง จะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมๆ กันดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่นการผลิตและบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรม

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

1.1.2.2 ทฤษฎีการรู้คิดแบบหุนหันและแบบสุขุมรอบคอบ

เคแกน (สวรงค์ ใ้วตระกูล. 2544 : 147-148 ; อ้างอิงจาก Kagan.19-32) ได้แบ่งการรู้คิดออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

1. การรู้คิดแบบหุนหัน (Impulsive) คือการแสดงออกหรือมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมอย่างปัจจุบันทันด่วน โดยไม่ใช้เวลาคิดนาน ฉะนั้นบุคคลที่มีลีลาการรู้คิดประเภทนี้มักจะทำผิดได้ง่าย ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่ตอบคำถามเวลาตอบโดยไม่คิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำให้ทำผิดได้

2. การรู้คิดแบบสุขุมรอบคอบ (Reflexive) บุคคลที่มีลีลาการรู้คิดประเภทนี้มักจะใช้เวลาในการตอบคำถามหรือคิดอย่างรอบคอบก่อนตอบ ฉะนั้นจะทำผิมน้อย นักเรียนที่ใช้เวลาคิดไตร่ตรองก่อนตอบในเวลาเป็นผู้ที่มีความคิดแบบรอบคอบมักจะทำคะแนนสูง

1.1.2.3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 9-13) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การคิดที่มีเหตุผลโดยผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบมีหลักเกณฑ์ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้เพื่อนำไปสู่การสรุปและการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพว่าสิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดควรเชื่อ สิ่งใดควรเลือก สิ่งใดควรทำ

กูด (Good. 1973 : 187) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการคิดอย่างรอบคอบตามหลักของการประเมินมีหลักฐานอ้างอิงเพื่อหาข้อสรุปที่น่าจะเป็นไปตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล

วัตถุประสงค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่

1. เพื่อให้ได้ความคิดที่รอบคอบสมเหตุสมผลผ่านการพิจารณากลับกรองอย่างดีแล้ว
2. เพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้อง
3. เพื่อการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและมีความเหมาะสม
4. เพื่อศึกษาวิจัยและการเรียนรู้
5. เพื่อการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การคิดที่มีเหตุผล โดยผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบมีหลักเกณฑ์ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้เพื่อนำไปสู่การสรุปและการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพว่าสิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดควรเชื่อ สิ่งใดควรเลือก สิ่งใดควรทำเป็นการคิดอย่างรอบคอบตามหลักของการประเมินมีหลักฐานอ้างอิงเพื่อหาข้อสรุปที่น่าจะเป็นไปตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล

1.1.3 ลักษณะผู้ที่มีความรอบคอบ

ผู้ที่มีความรอบคอบนั้นจะต้องสามารถที่จะพิจารณาสิ่งต่างๆได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนที่สามารถคาดเหตุการณ์หรือผลที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเสมอ มีสติ ไม่ประมาท เผลอเรอในการปฏิบัติงาน

ที่จะทำให้เกิดผลเสีย จึงสามารถแบ่งได้ตามลักษณะการคิดได้ดังที่ ทิศนา แหมมณี (2544 : 142-147) กล่าวไว้ดังนี้

1. คิดละเอียด เป็นลักษณะของผู้ที่สามารถให้รายละเอียดหลักและย่อยเกี่ยวกับการทำงาน
2. คิดชัดเจน เป็นลักษณะของผู้ที่สามารถบอกเรื่องราวที่ตนเอง คิด ตนเองรู้ เข้าใจหรือไม่รู้ ไม่เข้าใจอะไรบ้าง และสามารถอธิบายขยายความหรือยกตัวอย่าง เรื่องที่ตนเองรู้ เข้าใจได้
3. คิดอย่างมีเหตุผล เป็นลักษณะของผู้ที่สามารถแยกข้อเท็จจริงและความคิดเห็นออกจากกัน
4. คิดถูกทาง เป็นลักษณะของผู้ที่คิดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นโดยไม่ก่อความเดือดร้อนให้ใคร
5. คิดกว้าง เป็นลักษณะของผู้ที่วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของเรื่องต่างๆ ได้
6. คิดลึกซึ้ง เป็นลักษณะของผู้ที่สามารถบอกสาเหตุของปัญหา
7. คิดไกล เป็นลักษณะของผู้ที่สามารถเชื่อมโยงไปในอนาคตได้ และสามารถที่จะนำไปใช้ในการวางแผนและเตรียมการเพื่ออนาคต

1.1.4 ลักษณะที่ดีของครู

สาโรช บัวศรี (2539 : 44-45) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเป็นครูที่ดีในด้านสมรรถภาพว่าต้องมีมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

1. ประพฤติชอบ
2. รับผิดชอบ
3. มีเหตุผล
4. ใฝ่รู้
5. รอบคอบ
6. ฝึกจิต
7. สนใจศิษย์

นายจักริน เพชรสังหาร (2541 : 76) กล่าวว่า คุณลักษณะของครู ซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน

1. ความรู้
2. ความสามารถ
3. ความคิดริเริ่ม

4. ความรอบคอบ
5. มนุษย์สัมพันธ์
6. ความรับผิดชอบ
7. ความอดุสาหะ

เจริญ ไวรวัจนกุล (2544 : 244-245) จากผลการวิจัยในการสำรวจรวบรวมลักษณะของครูสรุปได้ตามลำดับความดังนี้

- 1.ปรับตัวดี
2. บุคลิกภาพดี
3. มีความสนใจกว้างขวาง
4. รอบคอบ แม่นยำ แน่นนอน
5. เมตตากรุณาเห็นแก่ตัว
6. รู้จักให้ความช่วยเหลือกับคนอื่น
7. คงเส้นคงวา
8. กระตือรือร้น
9. พุดคล่อง
10. กล้า มั่นคงเป็นตัวของตัวเอง
11. ตัดสินใจดี เห็นการไกล
12. สุขภาพดี
13. ซื่อสัตย์
14. ขยัน อดทน
15. มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเอง
16. ร่าเริง มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน
17. สะอาดและเป็นระเบียบ
18. เปิดเผย
19. ช่างคิด ช่างฝัน
20. หัวก้าวหน้า
21. ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

22.มีรสนิยมดี ถ่อมตัว มีคุณธรรม

23.ฉลาด

24.ควบคุมตนเองได้

25.ประหยัด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะที่ดีของครู ลักษณะหนึ่งต้องมีความรอบคอบด้วย

1.1.5 การทำงานของครู

ยนต์ ชุมจิต (2536 : 71–79) กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานของครูในศัพท์ภาษาอังกฤษว่า TEACHERS ดังนี้

T (Teaching) = การสอน หมายถึง การอบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้ ความสามารถในวิชาการทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของครูทุกคนทุกระดับชั้นที่สอน ตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 ในข้อ 3 กำหนดไว้ว่า ครูต้องตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้ และในข้อ 6 กำหนดไว้ว่า ครูต้องถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพรางไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนเองไปใช้ในทางที่ทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ จากข้อกำหนดทั้ง 2 ข้อ ที่นำมาถ่วงน้ำหนักจะเห็นว่าหน้าที่ของครูที่สำคัญคือการอบรมสั่งสอนศิษย์ การถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ โดยเฉพาะในข้อ 3 ของระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 นี้ ถือว่าการอบรมสั่งสอนศิษย์เป็นหน้าที่ที่สำคัญมาก จะละทิ้งหรือทอดทิ้งไม่ได้เพราะถ้าหากครูละทิ้งการสอนก็คือครูละทิ้งหน้าที่ของครูซึ่งการกระทำเช่นนั้นจะมีผลต่อการเจริญเติบโตทางความคิดและสติปัญญาของศิษย์เป็นอย่างมาก กล่าวคือ ศิษย์ของครูจะไม่ได้ได้รับการพัฒนา ความคิด ความรู้ และสติปัญญา หรือได้รับบ้างแต่ก็ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ดังนั้นครูทุกคนควรตระหนักในการสอนเป็นอันดับแรกโดยถือว่าเป็นหัวใจของความเป็นครูคือการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีมีความรู้ในวิชาการทั้งปวง ซึ่งการที่ครูจะปฏิบัติหน้าที่ในการสอนของครูได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์นั้น ซึ่งสำคัญที่ครูต้องเพิ่มสมรรถภาพในการสอนให้แก่ตนเอง

E (Ethics) = จริยธรรมหมายถึงหน้าที่ในการอบรมจริยธรรมให้แก่นักเรียนซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งนอกจากการสั่งสอนในด้านวิชาความรู้โดยทั่วไปนอกจากนี้ครูทุกคนจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีจริยธรรมอันเหมาะสมอีกด้วยเพราะพฤติกรรมอันเหมาะสมที่ครูได้แสดงออกจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปลูกฝังศรัทธาให้ศิษย์ได้ปฏิบัติตาม

A (Academic) = วิชาการ หมายถึง ครูต้องมีความรับผิดชอบในวิชาการอยู่เสมอ กล่าวคือ ครูต้องเป็นนักวิชาการอยู่ตลอดเวลา เพราะอาชีพของครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ ดังนั้นครูทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ หากไม่กระทำเช่นนั้นจะทำให้ความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นล้าสมัย ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการใหม่ ๆ ซึ่งมีอย่างมากมายในปัจจุบัน

C (Cultural Heritage) = การสืบทอดวัฒนธรรมหมายถึงครูต้องมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งให้ตกทอดไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง หรือ รุ่นต่อ ๆ ไป ซึ่งมีวิธีการที่ครูจะกระทำได้ 2 แนวใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

1. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามอย่างถูกต้องเป็นประจำ กล่าวคือ ครูทุกคนจะต้องศึกษาให้เข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติอย่างถ่องแท้เสียก่อน ต่อจากนั้นจึงปฏิบัติตามให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ศิษย์และประชาชนทั่วไปยึดถือเป็นแบบอย่าง เช่น การแต่งกายให้เหมาะสมตามโอกาสต่าง ๆ การแสดงความเคารพและกิริยามารยาทแบบไทย ๆ การจัดงานมงคลสมรส

2. การอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เข้าใจในวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทยอย่างถูกต้อง และในขณะเดียวกันก็กระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามแบบฉบับอันดีงามที่บรรพบุรุษได้ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา

H (Human Relationship) = มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง การมีมนุษย์สัมพันธ์อันดีของครูต่อบุคคลทั่วไป เพราะการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ของครู ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีของครูยังช่วยให้สถาบันศึกษาที่ครูปฏิบัติงานอยู่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอีกด้วย ดังนั้น ครูทุกคนจึงควรถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบอีกประการหนึ่งที่จะต้องคอยผูกมิตรไมตรีอันดีระหว่าง บุคคลต่าง ๆ ที่ครูมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

E (Evaluation) = การประเมินผลหมายถึงการประเมินผลการเรียนการสอนนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของครูเพราะการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการวัดความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ในด้านต่างๆหากครูสอนแล้วไม่มีการประเมินผลหรือวัดผลครูก็จะไม่ทราบได้ว่าศิษย์มีความเจริญก้าวหน้าในด้านใดมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ครูจึงควรจจะระลึกอยู่เสมอว่า ณ ที่ใดมีการสอน ที่นั้นจะต้องมีการสอบ สำหรับการประเมินผลการเรียนการสอนของนักเรียนนั้น ครูสามารถใช้วิธีการต่าง ๆ ได้หลายวิธี ทั้งนี้อาจจะใช้หลาย ๆ วิธีในการประเมินผลครั้งหนึ่งหรือเลือกใช้เพียงวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ในการประเมินผลการเรียนการสอนนั้นมีหลายวิธี ครูควรประเมินความเจริญก้าวหน้าของนักเรียนหลาย ๆ ด้าน ที่สำคัญ คือ

1. ด้านความรู้ (Cognitive Domain) คือ การวัดความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล เป็นต้น

2. ด้านเจตคติ (Affective Domain) คือ การวัดความรู้สึก ค่านิยม คุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความขยันขันแข็งในการทำงาน เป็นต้น

3. ด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) คือการวัดด้านการปฏิบัติงานเพื่อต้องการ ทราบว่านักเรียนทำงานเป็นหรือไม่หลังจากที่ได้ศึกษาภาคทฤษฎีแล้ว การวัดด้านการปฏิบัติงานหรือ ด้านทักษะนี้ ครูจะใช้มากหรือน้อยจะต้องขึ้นอยู่กับลักษณะวิชาที่สอน วิชาใดเน้นการปฏิบัติงานก็ จำเป็นต้องมีการวัดด้านการปฏิบัติงานให้มาก ส่วนวิชาใดเน้นให้เกิดความงอกงามทางด้านสติปัญญา การวัดด้านการปฏิบัติงานก็จะลดน้อยลง อย่างไรก็ตาม ในการเรียนการสอนทุก ๆ วิชาควรจะมีการวัด ในด้านการปฏิบัติงานบ้างตามสมควร

R (Research) = การวิจัย หมายถึง ครูต้องเป็นนักแก้ปัญหา เพราะการวิจัยเป็นวิธีการ แก้ปัญหาและการศึกษาหาความจริง ความรู้ที่เชื่อถือได้โดยวิธี การวิจัยของครูในที่นี้ อาจจะมี ความหมายเพียงแค่นหาสาเหตุต่าง ๆ ที่นักเรียนมีปัญหาไปจนถึงการวิจัยอย่างมีระบบในชั้นสูงก็ได้ สาเหตุที่ครูต้องรับผิดชอบในด้านนี้ก็เพราะในการเรียนการสอนทุก ๆ วิชา ครูจะต้องพบกับปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น ปัญหาเด็กไม่ทำการบ้าน เด็กหนีโรงเรียน เด็กที่ชอบรังแกเพื่อน และเด็กที่ชอบลักขโมย เป็นต้น พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าครูสามารถแก้ไขได้ก็จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

S (Service) = บริการ หมายถึง การให้บริการ คือ ครูจะต้องให้บริการแก่สังคมหรือบำเพ็ญ ตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังต่อไปนี้

1. บริการความรู้ทั่วไป ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชนในท้องถิ่น
2. บริการความรู้ทางด้านความรู้และสุขภาพอนามัย โดยเป็นผู้ให้ความรู้หรือประสานงาน เพื่อดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชน
3. บริการด้านอาชีพ เช่น ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อจัดฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นให้ ประชาชนในท้องถิ่น
4. บริการให้คำปรึกษาหารือทางด้านการศึกษาหรือการทำงาน
5. บริการด้านแรงงาน เช่น ครูร่วมมือกับนักเรียนเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน
6. บริการด้านอาคารสถานที่แก่ผู้ปกครองนักเรียนที่มาขอใช้อาคารสถานที่ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน

ชลกานต์ ยุงหนู (2547 : 91-92) ได้ศึกษา ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป คลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป คลองเตย กรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญระดับ.01 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ความพึงพอใจในการทำงาน ความรับผิดชอบ สัมพันธภาพระหว่างพนักงานฝ่ายขายกับผู้บังคับบัญชา และลักษณะงาน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป คลองเตย กรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญระดับ.01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิต ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป คลองเตย กรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญระดับ.05 โดยเรียงลำดับจากที่ส่งผลมากไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดมี 2 ตัวแปร ได้แก่ ความพึงพอใจในการทำงาน และความรับผิดชอบ

อุทัยรัตน์ เนียรเจริญสุข (2547 ; 103-105) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางชีวะสังคม ลักษณะทางพุทธิ และจิตลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเครื่องประดับ ตัวแปรพฤติกรรมการทำงานทั้ง 6 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรอบคอบ ความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กันทางบวก จากผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาลักษณะทางพุทธิและจิตลักษณะที่สำคัญให้แก่พนักงานเพื่อก่อให้เกิดคุณภาพในการทำงานและการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อตัวพนักงาน หน่วยงานและผลประโยชน์โดยรวมของประเทศชาติทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

จากเอกสารและงานวิจัยกล่าวสรุปได้ว่าความรอบคอบมีอิทธิพลต่อการทำงานของครูที่จำเป็น ที่ต้องใช้ความคิด ด้วยความไม่ประมาท มีความละเอียดถี่ถ้วน ถ้าครูขาดความรอบคอบจะทำให้เกิด การผิดพลาดได้รับความเสียหายทั้งตนเองและผู้อื่น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

2.1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ

กันยา สุวรรณแสง (2533 : 161) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม และจากการค้นคว้าปรากฏว่า เพศหญิงหรือเพศชาย สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่ชายและหญิงจะมีเจตคติ

หรือความสนใจที่แตกต่างกัน ยิ่งเกิดปัญหาและความรู้สึกนึกคิด อุดมคติที่แตกต่างกัน องค์ประกอบด้านเพศจึงมีความสำคัญมากในการศึกษาค้นคว้า

อารี พันธมณี (2544 : 33) กล่าวว่าไว้ว่า ความแตกต่างทางเพศ หมายถึง ความแตกต่างในเรื่องต่างๆ ทางเพศชายและหญิง ซึ่งวัฒนธรรมส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของหญิงและชายให้แตกต่างกัน เช่น บางวัฒนธรรมถือว่า ชายเป็นช้างเท้าหน้า หญิงเป็นช้างเท้าหลัง หรือชายเป็นผู้นำ หญิงเป็นผู้ตาม เป็นต้น หรือในบางวัฒนธรรมเชื่อว่า ผู้ชายต้องเข้มแข็งอดทนอ่อนแอไม่ได้ผู้หญิงเป็นผู้ที่อ่อนแอกว่า หรือผู้ชายมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้หญิง เพราะในบางตำแหน่งไม่เปิดให้ผู้หญิงทำงานในตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่า ซึ่งสิ่งเหล่านั้นเป็นการแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศ โดยมีเรื่องของวัฒนธรรมเข้ามากเกี่ยวข้อง

ลอคเลย์ และ คอลเทน (คันทนีย์ นาเคสนธ์. 2545:26;อ้างอิงจาก Lockley and Colten.1976) ให้นิยามความเป็นชายและความเป็นหญิงว่า เป็นการรวมกันของคุณลักษณะซึ่งพิจารณาความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีคุณลักษณะซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับสิ่งอื่น

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

งานวิจัยในประเทศ

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2531 : 2) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานของครูในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูชายที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปีเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับต่ำ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่าเพศ อิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู จากการเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และสังคมมักจะเข้มงวดกับพฤติกรรมของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ด้วยเหตุนี้อาจทำให้ครูที่เป็นเพศหญิงมีพฤติกรรมความรอบคอบในการทำงาน ได้ดีกว่าเพศชาย

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุ

อายุเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดฐานะของบุคคลในสังคมไทย บุคคลที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นและการปฏิบัติแตกต่างกันไปตามประสบการณ์การเรียนรู้ ชายน์ (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2532: 4 ; อ้างอิงจาก Schein. 1978) ได้แบ่งอายุการทำงานออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะ 10 ปีแรก เป็นระยะที่มีไฟในการทำงาน ทำงานทุกอย่างทุกโอกาส

ระยะที่ 2 ระยะ 10 ปีต่อมา อายุระหว่าง 30 – 40 ปีเป็นระยะที่มีประสบการณ์มาก มีความรู้ความสามารถและทำงานได้ดี

ระยะที่ 3 อายุระหว่าง 40 – 50 ปี เป็นระยะที่เรียกว่า วัยกลางคน ทำงานแบบรักษาระดับและลดระดับลง คำนึงถึงเรื่องเศรษฐกิจมากกว่าเรื่องการปฏิบัติหน้าที่

ระยะที่ 4 ระยะสุดท้าย อายุระหว่าง 50 – 60 ปี ส่วนมากทำงานแบบเกษียณตัวเอง ไม่มีการเติบโต

ประพาฬรัตน์ บุรีรัตน์ (2535 : 69) กล่าวว่า ในผู้ใหญ่วัยกลางคน เป็นช่วงของการเกิดปัญหา มากกว่าบุคคลวัยอื่น จากการไม่ได้รับในสิ่งที่คาดหวัง การขาดเงินทองจับจ่าย ความด้อยในเกียรติยศ ความรับผิดชอบในงานและครอบครัว รวมทั้งการแสวงหาโอกาสแห่งความสำเร็จในชีวิต ล้วนส่งผล ต่อวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจึงมักเกิดปัญหาได้

กันยา สุวรรณแสง (2544 : 160-161) กล่าวว่า บุคคลที่พ้นจากวัยผู้ใหญ่ไปแล้ว ยิ่งอายุมากขึ้นความสามารถในการเรียนจะยิ่งลดลง ความจำไม่ดีเท่าวัยรุ่น แต่ก็มีสิ่งชดเชย เช่นประสบการณ์ การใช้เหตุผลดีขึ้น การควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น โดยทั่วไปความสามารถในการเรียนรู้ตั้งแต่ยังเป็นเด็ก วัยรุ่นจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เด็กวัยรุ่นและเด็กโตยอมแข็งแรงแรงกว่าเด็กเล็ก มีความอดทนมากกว่า มีความตั้งใจเอาใจใส่ดีกว่า ความสามารถในการเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นตามวัย จนถึงอายุประมาณ 20-25 ปีก็จะถึงขีดสูงสุด ต่อจากนั้นก็คงที่หรือลดลงบ้างเล็กน้อย หลังจากอายุ 35 ปีไปแล้ว ความสามารถในการเรียนรู้จะลดลงเรื่อยๆ

วูห์วิลล์ (Wohwill. 1970 : 49-50) กล่าวว่า อายุเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดวัยวุฒิบุคคล ในสังคม บุคคลที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นและปฏิบัติในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันตามประสบการณ์ที่สะสม อายุของบุคคลสามารถนำมาใช้อธิบายและทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ได้

แมสแลช (Maslach. 1986 : 60) กล่าวว่า ผู้ที่มีอายุมากจะมีประสบการณ์กับบุคคลหลายประเภท มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงขึ้น มีความสุขุมรอบคอบ รู้จักชีวิต มองชีวิตกว้างไกลและลึกซึ้งมากขึ้น สามารถปรับตัวได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่าและมักมีฐานะเป็นปึกแผ่นมั่นคง

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

งานวิจัยในประเทศ

จารุวรรณ ศรีสว่าง (2542 : 66) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาพบว่า ครูที่มีอายุมากขึ้น มีแนวโน้มสุขภาพจิตดี มีวุฒิภาวะในการแก้ปัญหาส่วนตัว และปัญหาในการทำงานได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

รัชนิกร ประพาสาร (2547 : 54) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการทำงานของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการทำงาน

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า อายุมีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูโดยเฉพาะครูที่เป็นวัยผู้ใหญ่จะมีความสามารถในการทำงานบุคคลที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นและปฏิบัติในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่สะสม

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับสถานภาพสมรส

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับสถานภาพสมรส

งานวิจัยในประเทศ

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 388) ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของผู้หญิงจำนวน 110 คน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง มีอายุระหว่าง 25 – 60 ปี โดยไม่คำนึงถึงสถานภาพสมรสและสถานภาพการทำงาน พบว่าสถานภาพทางบ้านหรือครอบครัวของผู้หญิงที่แต่งงานแล้วและมีบุตร ไม่ได้ก้าวก่ายหรือเป็นอุปสรรคขัดขวางการตัดสินใจในการทำงานนอกบ้านของผู้หญิง และสถานภาพในครอบครัวของผู้หญิงสามารถดำเนินควบคู่ไปด้วยกันได้เป็นอย่างดี

ศรันย์ ชัยวงษา (2545 : 66) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อแบบแผนในการที่ปฏิบัติงานดีของข้าราชการครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่าสถานภาพสมรส โดยสถานภาพเป็นหม้ายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบแผนในการที่ปฏิบัติงานดีของข้าราชการครูอย่างมีนัยทางสถิติระดับ .05 แสดงว่าครูที่มีสถานภาพเป็นหม้ายมีแบบแผนในการปฏิบัติงานดี

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไวท์และคูเปอร์ (นวลฉวี ประเสริฐสุข. 2542 : 8 ; อ้างอิงจาก Whaite and Cooper.1994) กล่าวว่า การมีสถานภาพแต่งงาน และการมีลูกจะเป็นตัวขัดขวางความสำเร็จในอาชีพของผู้หญิง ในขณะที่ผู้ชายที่แต่งงานและมีลูกกลับส่งเสริมต่อความสำเร็จในอาชีพเนื่องจากถูกมองว่ามีความมั่นคงและวุฒิภาวะ

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าสถานภาพสมรสมีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการทำงาน

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการทำงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2532 : 67) กล่าวว่า ประสบการณ์จากสิ่งทีพบเห็นแตกต่างกันไป บางคนได้รับความกดดันจากประสบการณ์อย่างหนึ่งก็ส่งผลต่อการรับรู้ความเชื่อของบุคคลนั้น

จุฑาหวดี ทาห้ำ (2545: 16) กล่าวว่า ประสบการณ์จากการสอน (Teachig experiences) ประสบการณ์ความสำเร็จหรือความล้มเหลว จากการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

ประสิทธิภาพการสอนของครูโดยครูที่มีความสำเร็จการสอนสูง จะช่วยเพิ่มการรับรู้ประสิทธิภาพการสอนของครูให้สูงขึ้น ความสำเร็จการประสพการณ์การสอนของครูอาจจะได้รับจากข้อมูลย้อนกลับของนักเรียนแล้วมาตีความว่าตนประสบความสำเร็จไปตามความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน

จาคอบสัน (ปัญญาพร โรจน์เจริญ. 2545 : 15; อ้างอิงจาก Jacobson. 1983) กล่าวว่า ผู้ที่จบการศึกษาใหม่มักมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความคาดหวังในการปฏิบัติงาน รวมทั้งขาดแนวทางในการปรับตัวตามบทบาทวิชาชีพและระบบราชการต้องประสบกับสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งระหว่างความมุ่งหวังของอาชีพกับความมุ่งหวังของสถาบัน จึงทำให้ไม่สามารถปรับตัว และเกิดปัญหาและความคับข้องใจได้

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าประสบการณ์ในการทำงานมีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน

งานวิจัยในประเทศ

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2533 :89-90) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา พบว่าครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ (4 – 13 ปี) มีความท้อแท้ด้านความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตนมากกว่าครูประถมศึกษาที่ปฏิบัติงาน 13 ปีขึ้นไป

บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542 : 332) ได้ศึกษาความสำเร็จในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนและตัวนักเรียน พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูมีผลโดยตรงต่อผลผลิตผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 5 ปีใช้เวลาทุ่มเทในกระบวนการสอน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน 2 ปีอย่างมีนัยสำคัญ

สุจรรยา ใจหาญ. (2548 : 113-114) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของครูด้านการวัดและการประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 1 พบว่าครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกันมีการประเมินผลการเรียนตามกลุ่มสาระด้านการอ่าน การวิเคราะห์ กิจกรรมด้านผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยในต่างประเทศ

แอนโทนอนอฟสกี (หัตยา มัทยาท. 2541: 18 ; อ้างอิงจาก Antonovsky. 1982) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อย ทั้งนี้เพราะวัยวุฒิและประสบการณ์ที่มากขึ้นจะทำให้บุคคลมองการณ์กว้างไกล สุขุม รอบคอบยิ่งขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าประสบการณ์ในการทำงานมีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวุฒิการศึกษา

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวุฒิการศึกษา

วิลโลว์ ตั้งจิตสมคิด. (2539 : 27) กล่าวว่า ระดับการศึกษาย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น เพราะว่าการศึกษทำให้เข้าใจการเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น และคนที่มีการศึกษาสูงมากจะยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้ง่าย ถ้ามีเหตุผลเพียงพอและกล้าตัดสินใจ

คอร์แมน (Korman. 1971 : 163) กล่าวว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะตั้งมาตรฐานตนเองไว้สูง เพราะเอาตนเองไปอ้างอิงกับกลุ่มที่มีการศึกษาสูงเช่นตน เมื่อมีการตั้งมาตรฐานสูง จึงมีความต้องการสูง จึงมีแนวโน้มจะมีความพึงพอใจในการทำงานได้

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวุฒิการศึกษา

งานวิจัยในประเทศ

มาลี บุญเกตุ. (2546 :98-99) ได้ศึกษาสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศ กรณีศึกษาโรงเรียนเจียไ้ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความแตกต่างกัน โดยครูที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติโดยรวมและในองค์ประกอบมากกว่าครูที่จบปริญญาตรีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

สมจิต อุดม. (2547 : 108) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาภาคใต้ พบว่าวุฒิการศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญมากในกลุ่มครูที่ส่งผลต่อดัชนีความรู้ความสามารถ และศักยภาพของบุคคล ในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบในโรงเรียนหรือสถานศึกษามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนมีนักกานศึกษาหลายท่านสรุปว่า วุฒิการศึกษาของครูมีผลต่อคุณภาพและมาตรฐานในโรงเรียน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า วุฒิการศึกษาอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูเนื่องจากครูที่มีวุฒิการศึกษาและผู้ที่มีการศึกษาสามารถเข้าใจ และยอมรับสิ่งต่าง ๆ ในการทำงานได้เป็นอย่างดี

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพครู

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพครู

2.6.1.1 ความหมายของเจตคติ

สงวนศรี วิรัชชัย (2527 : 61) กล่าวว่า เจตคติ คือ สภาพความคิดความเข้าใจ และความรู้สึกเชิงประเมินที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ๆ หรือผู้คนนั้น ๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของเจตคติที่มีอยู่

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527 : 215) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยหรือถอยหนีออกไป

เทอร์สโตน (Thurstone. 1964 : 33-531) กล่าวว่าทัศนคติเป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความคิด ความกลัวต่อสิ่งบางอย่างทัศนคติเป็นการแสดงออกทางด้านการพูด เป็นความคิด (Opinion) และความคิดนี้เป็นสัญลักษณ์ของทัศนคติ ดังนั้นถ้าเราอยากจะวัดทัศนคติ เราก็สามารถวัดได้ โดยวัดความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เจตคติ คือ สภาพความคิดความเข้าใจ และความรู้สึกเชิงประเมินที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ๆ หรือผู้นั้น ๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของเจตคติที่มีอยู่ รวมทั้งเป็นความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยหรือถอยหนีออกไป

2.6.1.2 องค์ประกอบของเจตคติ

เทพปรานี ศิริวิทยารักษ์ (2535 : 15) ได้สรุปว่า เจตคติมีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางความคิด คือ ความคิดอย่างไร้เหตุผล อันสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ ความเชื่อของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความคิดที่แตกต่างกัน
2. องค์ประกอบทางความรู้สึก หรืออารมณ์ ซึ่งหมายถึงความรู้สึกหรืออารมณ์เกี่ยวข้อง คล้อยตามกับความคิด แล้วจะออกมาเป็นความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ พอใจ หรือไม่พอใจ รักเกลียด
3. องค์ประกอบทางการกระทำหรือพฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ปรากฏ สังเกตเห็นได้ว่า อาจไม่ชอบ เกลียด รัก ฯลฯ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผ่านกระบวนการคิด ผสมผสานกับความรู้สึกหรืออารมณ์แล้ว

เซฟเวอร์ (Shaver. 1977 : 167-170) กล่าวว่าเจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้านคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเหล่านี้ด้วย
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใดบุคคลก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดก็จะชอบสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึงความโน้มเอียงของบุคคล ที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือ การยอมรับหรือไม่ยอมรับปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปว่าองค์ประกอบของเจตคติมี 3 ประการคือ องค์ประกอบด้านความรู้ องค์ประกอบด้านท่าทีความรู้สึก องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ

2.6.1.3 การเกิดเจตคติ

คักดิ์ สุนทรเสถียร (2531 : 4) ได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติไว้ว่า เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล โดยกล่าวอ้างถึงฮอลพอร์ต. ได้เสนอความคิดเห็นว่าเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนองแนวความคิดต่าง ๆ เช่น เจตคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอนและอื่น ๆ
2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคลซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป นอกจากประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อย ๆ แล้วยังทำให้กระสวน (Pattern) เป็นของตัวเองด้วย ดังนั้นเจตคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคลแล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคน ๆ นั้น
3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดเจตคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบเจตคติของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ
4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีเจตคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น เจตคติต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

ไทรแอนดิส (Triandis, 1971 : 7) ได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติว่า

1. เจตคติ เป็นเรื่องของการเรียนรู้จากการอบรมสั่งสอน ตั้งแต่เด็กในลักษณะความดูซึมจากพ่อแม่ และคนข้างเคียง เกี่ยวกับประสบการณ์ วัฒนธรรม และความเชื่อต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. เกิดจากประสบการณ์ของบุคคล
3. เกิดจากการรับถ่ายทอดจากเจตคติของบุคคลในอุดมคติหรือกลุ่มสังคมที่มีอยู่แล้ว เช่น การรังเกียจผิว
4. เกิดจากการสรุปข้อความจากคุณลักษณะเช่น การสรุปลักษณะแล้วสรุปตีความว่า คนนั้นจะมีลักษณะอย่างไร ซึ่งอาจจะใกล้เคียงความจริงหรือเกินความจริง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล

2.6.1.4 เจตคติของครูที่มีต่อวิชาชีพครู

ผู้ประกอบอาชีพครูต้องมีคุณลักษณะและคุณสมบัติที่สำคัญหลายประการ ผู้ประกอบอาชีพครูควรมีเจตคติที่ดีต่อคุณลักษณะและคุณสมบัติที่สำคัญ ๆ นั้น ๆ ด้วย จึงจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมและประเทศชาติ เจตคติที่ดีต่อคุณลักษณะและคุณสมบัติของอาชีพครูมีหลายประการซึ่งอาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้คือ

1. เจตคติที่ดีต่อลักษณะอาชีพของคุณ ผู้ประกอบอาชีพคุณต้องมีความเสียสละ มีเมตตากรุณาและต้องมีความอดทนอดกลั้นเป็นอย่างยิ่ง คุณควรมีความภูมิใจในอาชีพของตน ไม่ควรคิดว่าต่ำต้อยหรือด้อยเกียรติในสังคม

2. เจตคติที่ดีต่อลักษณะการเป็นครู ผู้ประกอบอาชีพคุณควรเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัย ขยันขันแข็ง แข็งแรง มีสุขภาพสมบูรณ์

3. เจตคติที่ดีต่อนักเรียน ผู้ประกอบอาชีพคุณต้องมีความรู้ลึกที่ติดต่อกับเด็ก รักและเอ็นดู เด็กให้อภัยและช่วยเหลือเด็กอยู่เสมอ

4. เจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน ผู้ประกอบอาชีพคุณต้องมีความรู้ลึกเกี่ยวกับการสอน มีการเตรียมการสอนที่ดี มีเทคนิคและมีวิธีการสอนที่หลากหลายให้นักเรียนมีความรู้และมีความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางชัดเจน พร้อมทั้งมีการปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ

5. เจตคติที่ดีต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของคุณ อาชีพทุกอาชีพมีความเจริญก้าวหน้าทั้งสิ้น ถ้าผู้ประกอบอาชีพมีความตั้งใจอย่างเต็มกำลัง ความสามารถและยังผลให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพ

เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูหรือเจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครูมีความสำคัญมากสำหรับบุคคลที่เป็นครูและผู้ศึกษาวิชาครูเพื่อจะได้เป็นครูในอนาคต เพราะเมื่อบุคคลเกิดเจตคติที่ดีต่องานของตนหรือพอใจในงานที่ตนทำอยู่ ย่อมทำให้ทำงานอย่างมีความสุข และมีความตั้งใจในการทำงานอย่างดีที่สุดด้วย

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพครู

งานวิจัยในประเทศ

รชนีกร ประสาร (2547 : 53) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการทำงานของครูประถมศึกษาศังกัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษา พบว่า กลุ่มครูที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมาก มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงกว่ากลุ่มครูที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูน้อย

งานวิจัยในต่างประเทศ

ลาติโป (Ladipo.1985 : 2041 – A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองซิดาโก โดยให้การสอบถามกับครูจำนวน 130 คน และสัมภาษณ์ครูอีก 30 คน ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติอย่างมากคือ ความพึงพอใจในการทำงานความกระตือรือร้น และความสำเร็จในชีวิต

จากงานเอกสารและงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า เจตคติต่อวิชาชีพครูนั้นมีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู เนื่องจากเจตคติของครูเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าครูมีเจตคติต่ออาชีพครูที่ดีก็จะทำให้ครูสามารถทำงานด้วยความรอบคอบ และการทำงานก็จะบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

2.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการทำงาน

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการทำงาน

2.7.1.1 ความหมายของการวางแผน

อนันต์ เกตุวงศ์ (2526 : 14) ให้ความหมายว่า การวางแผน หมายถึง กิจกรรมหรืองานในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางสำหรับดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันอาจแยกเป็นองค์ประกอบได้ 3 ประการ คือ

1. จะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต
2. จะต้องเป็นการกระทำ
3. จะต้องเป็นวิธีการของการกระทำที่ติดต่อกันไปจนเสร็จตามเป้าหมาย หรือชุดของการกระทำ

ธงชัย สันติวงษ์ (2540 : 2) ให้ความหมายว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการซึ่งบุคคลทำการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับงานบางอย่างที่จะกระทำในอนาคต กระบวนดังกล่าวจะประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นชุดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกัน และมุ่งสู่อนาคต

สุภาพร พิศาลบุตร (2544 : 6) ให้ความหมายว่า การวางแผน หมายถึง วิธีการตัดสินใจล่วงหน้า เพื่ออนาคต ซึ่งเป็นหน้าที่ของการจัดการในทางเลือกว่า จะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร มีขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2.7.1.2 ประโยชน์ของการวางแผน

ประชุม รอดประเสริฐ (2528 : 94) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการวางแผน ดังนี้

1. การวางแผนสามารถบอกให้ทราบถึงศักยภาพของปัญหาและโอกาสที่ปัญหานั้นจะเกิดขึ้น

2. การวางแผนสามารถปรับปรุงแก้ไขกระบวนการตัดสินใจให้ดีขึ้น
3. การวางแผนสามารถชี้เฉพาะให้เห็นถึงทิศทาง ค่านิยม และวัตถุประสงค์ในอนาคตของตน
4. การวางแผนสามารถช่วยให้แต่ละบุคคลปรับเข้าได้กับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
5. การวางแผนสามารถช่วยให้มีความมั่นใจ อันจะนำความอยู่รอดปลอดภัยมาสู่ตน

ทิพย์วรรณ กิตติพร (2531 : 93) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการวางแผน ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจและเข้าใจโลกของอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาถึงความสอดคล้องและความเหมาะสมของตนเองที่มีต่อการเลือกอาชีพในอนาคต
3. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนค้นเคยและมีประสบการณ์โดยตรงกับผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ
4. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการวางแผนการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

5. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาในการประกอบอาชีพ
เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ดิลก บุญเรืองรอด (2538 : 31) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการวางแผน ดังนี้

1. การวางแผนที่ดีนำไปสู่การลดความลังเล หากทำงานโดยไม่มีแผน ย่อมทำอย่างไม่มีจุดหมายปลายทาง หรือทำงานอย่างแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่มีความเสี่ยงสูง แต่เมื่อมีการวางแผนจะนำไปสู่ทิศทางที่แน่นอน

2. การวางแผนที่ดีจะลดอิทธิพลส่วนบุคคลลง และสามารถระดมกำลังความสามารถทั้งหมดเข้ามาได้อย่างเป็นระบบและนำไปสู่ประสิทธิภาพ

3. การวางแผนช่วยให้เกิดความรอบคอบในการที่นำสิ่งแวดล้อมภายนอกและองค์ประกอบภายในของบุคคล มาพิจารณาเตรียมทางเลือกหรือทางออกไว้ล่วงหน้า แทนที่จะตระหนักตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

4. การวางแผนช่วยให้สามารถมีการควบคุมได้ดี เพราะตัวแผนคือมาตรฐานของการปฏิบัติ เมื่อมีการประเมิน ก็สามารถนำผลการประเมินการปฏิบัติมาเทียบกับความมุ่งหวัง และนำไปสู่การปรับปรุงต่อในกรณีที่พบปัญหา

5. การวางแผนนำไปสู่ประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่สามารถระดมความสามารถอย่างไม่รวนเร และสามารถควบคุมได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้มีโอกาได้ผลที่ดี

ธงชัย สันติวงษ์ (2540 : 2) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการวางแผน ดังนี้

1. ช่วยค้นหาหรือชี้ให้ทราบถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น หรือช่วยให้เป็นถึงโอกาสต่าง ๆ ที่อาจมี
ขึ้น

2. ช่วยปรับปรุงและยกระดับคุณภาพกระบวนการตัดสินใจให้ดีขึ้น

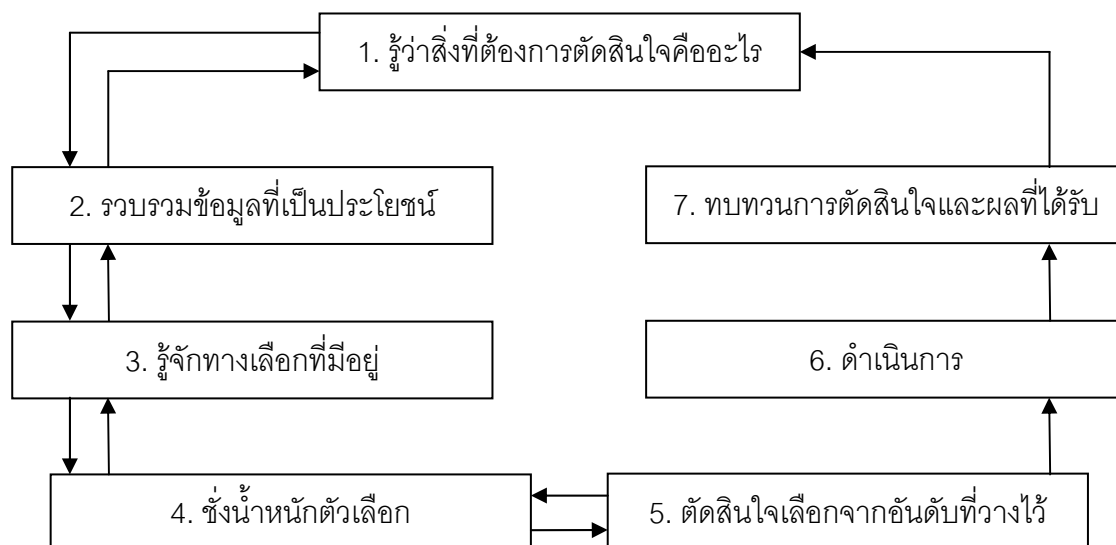
3. ช่วยในการปรับทิศทางของอนาคต ตลอดจนค่านิยม และวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

4. ช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการวางแผนมีประโยชน์มากมายและส่วนหนึ่งน่าจะส่งผลต่อความรอบคอบด้วย

2.7.1.3 ขั้นตอนของการวางแผน

อรอนงค์ ธีบุญะวัน. (2539 : 65 – 66) กล่าวว่า การวางแผนอย่างรอบคอบ (Planful) จัดได้ว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ทำให้บุคคลมีความมั่นใจในการตัดสินใจ ถึงแม้จะไม่สามารถรับรองได้ว่าผลลัพธ์จะออกมาสมบูรณ์ 100% แต่ก็นับได้ว่าเสี่ยงน้อยกว่าวิธีอื่น

ภาพประกอบ 2 การแสดงกลยุทธ์การตัดสินใจ โดยการวางแผนอย่างรอบคอบ

แหล่งที่มา : อรอนงค์ ธีบุญวัน. 2539 : 66 ;อ้างอิงจาก นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2528: 47)

ขั้นตอนในการใช้กลยุทธ์วางแผนอย่างรอบคอบมี 7 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 รู้ว่าสิ่งที่ต้องตัดสินใจคืออะไร ในขั้นนี้บุคคลต้องทราบเสียก่อนว่าเขาจะต้องตัดสินใจ เขาจะต้องตระหนักว่าเขามีสิ่งใดที่ต้องตัดสินใจ ไม่ว่าจะเข้ามหาวิทยาลัย หรือการออกทำงาน จะเข้าทำงานที่ไหน ถ้าเลือกมหาวิทยาลัยควรจะเลือกคณะอะไร อันดับเท่าไร เป็นต้น

ขั้นที่ 1 นี้เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าเราไม่ตระหนักว่าเขาจะต้องตัดสินใจแล้ว กระบวนการคิดหาทางเลือกก็จะไม่ตามมา

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูลที่มีประโยชน์ การตัดสินใจทุกเรื่องจะต้องเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ข้อมูลที่พูดถึงไม่ใช่ข้อมูลทั่ว ๆ ไป แต่ต้องเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ บุคคลจะต้องรู้ว่า

2.1 ข้อมูลอะไรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเรื่องนี้

2.2 แหล่งข้อมูลมาจากไหน

2.3 จะได้ข้อมูลนั้นมาอย่างไร

ข้อมูลบางชนิด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองในด้านทักษะ ความสนใจเป็นสิ่งที่บุคคลจะต้องแสวงหาตนเองจากภายในตัวเขา ข้อมูลบางชนิด เช่น แหล่งงานจะได้มาจากภายนอก ดังนั้น ในขั้นที่ 2 นี้จึงเกี่ยวพันทั้งข้อมูลภายในและข้อมูลภายนอกของบุคคล

ขั้นที่ 3 รู้จักกับทางเลือกที่มีอยู่ การรวบรวมข้อมูลในขั้นที่สองอาจทำให้บุคคลเริ่มมองเห็นทางเลือกของเขามาได้บ้าง ถ้าทางเลือกมีไม่มากอาจลองใช้ความคิด นึกถึงทางเลือกอื่นที่น่าจะเป็นไปได้มาพิจารณาประกอบ

ขั้นที่ 4 การชั่งน้ำหนักหาตัวเลือกแต่ละตัว ในขั้นนี้บุคคลจะต้องพิจารณาดูว่าในแต่ละทางเลือกมีผลดี ผลเสียอย่างไรต่อชีวิตของเขา และทำให้บุคคลนำผลดีผลเสียในแต่ละตัวเลือกมาชั่งน้ำหนักดูว่าตัวเลือกตัวใดจะมีน้ำหนักดีกว่าตัวเลือกอื่น เมื่อใช้ความสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ละเอียดดีแล้ว ก็ให้จัดอันดับตัวเลือกเหล่านี้ใหม่ โดยให้อันดับที่หนึ่งเป็นตัวเลือกที่มีน้ำหนักในการเลือกสูงสุด

ขั้นที่ 5 ตัดสินใจเลือก ในขั้นนี้จะเป็นการเลือกจากอันดับต้นของตัวเลือกที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 4

ขั้นที่ 6 เป็นขั้นตอนการ เมื่อได้ตัดสินใจว่าจะทำอะไรเรียบร้อยแล้ว บุคคลก็พร้อมที่จะลงมือดำเนินการตามที่ได้ตัดสินใจไว้ในขั้นที่ 5

ขั้นที่ 7 เป็นการทบทวนการตัดสินใจและผลที่ได้รับ เมื่อทำตามที่ได้ตัดสินใจไปแล้ว บุคคลจะพบว่า การตัดสินใจของเขาสามารถช่วยได้หรือไม่ในการแก้ปัญหาจากขั้นที่ 1 ถ้าพบว่าผลการตัดสินใจได้ช่วยในการแก้ปัญหา บุคคลก็จะยึดอยู่กับการตัดสินใจนั้น แต่ถ้าไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ก็อาจจะต้องเริ่มกระบวนการนี้ใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยเริ่มจากขั้นที่ 2 หรือขั้นที่ 3 แล้วแต่ความจำเป็น

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการทำงาน

งานวิจัยในประเทศ

พิกุล สีหาพงษ์ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.2546 : 81-82 ; อ้างอิงจาก พิกุล สีหาพงษ์. 2545) ได้ศึกษาเรื่องวิธีการเรียนของนักเรียนเรียนดีและวิธีการสอนของครูดีระดับประถมศึกษาพบว่าพฤติกรรมของครูผู้สอนดีปฏิบัติบ่อยมากและปฏิบัติเป็นประจำคือการเตรียมการสอน ครูสอนดีปฏิบัติ:บ่อยมากคือ จัดทำแผนการสอน เขียนแผน การสอนด้วยตนเอง ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร ก่อนทำแผนการสอน และปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ตามลำดับการสอน: ครูสอนดีปฏิบัติเป็นประจำคือ การยกย่อง ชมเชย เมื่อนักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และประสบความสำเร็จในเนื้อหาที่เรียน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2547 : 4-45) ศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน และผู้เรียนเกี่ยวกับสมรรถภาพและคุณลักษณะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนรัฐบาล (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนเอกชนมีสมรรถภาพและคุณภาพในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อพิจารราสมรรถภาพและคุณลักษณะของครูรายข้อ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก้รู้เป้าหมายของหลักสูตรจัดทำแผนและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถประเมินโรงเรียนได้ตามจริง สามารถจัดการเรียนการสอนตาม

แผนในกรณีจำนวนผู้เรียนมากกว่าเกณฑ์ที่ได้ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ควบคุมอารมณ์ได้ดี เป็นแบบอย่างที่ดีด้านบุคลิกภาพรัก และเอื้ออาทรผู้เรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

โจนส์ (สนั่น สุธากุล 2530:8 ; อ้างอิงจาก Jones.1973) ได้ศึกษากลุ่มของโรงเรียน ประถมศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์เปลี่ยนแปลงแผนงาน ผลการวิจัยปรากฏว่า ในการเปลี่ยนแปลง แผนงานซึ่งประกอบด้วยแผนการสอนรายบุคคลจัดตารางสอน มีอุปสรรค 5 ประการคือ ขาดตัวผู้นำใน การเปลี่ยนแปลง ขาดความรู้ในการเปลี่ยนแปลงแผนงาน ขาดสมรรถภาพในการใช้บุคลากร ต้องการ เวลาและความต้องการพฤติกรรมในบทบาทใหม่เป็นอย่างมาก

เบิร์น (สนั่น สุธากุล 2530:9 ; อ้างอิงจาก Bernth : 19-21) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหาร โรงเรียนประถมและเทคนิคการวางแผนบริหารเวลา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้รับการ เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการวางแผนบริหารเวลาน้อยกว่าที่ต้องการผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ต้องการฝึกให้มีการอบรมเกี่ยวกับการบริหารเวลา

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การวางแผนในการทำงานมีอิทธิพลต่อ ความรอบคอบในการทำงานของครู เนื่องจากครูแต่ละคนมีภาระงานและความรับผิดชอบที่แตกต่าง กัน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการทำงานเพื่อที่จะเห็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และช่วยปรับปรุง ยกระดับการตัดสินใจ เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการ เปลี่ยนแปลง

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.8.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ ตรงกับคำว่า Personality ในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละติน ว่า Persona ซึ่งแปลว่า หัวโขน หรือหน้ากากที่ตัวละครสวมเวลาจะออกแสดงแต่ละคนต่างก็มีหัวโขนที่ จะต้องสวมเวลาจะออกแสดง แต่ละคนต่างก็มีหัวโขนที่จะต้องสวม หรือมีบทบาทที่ต้องแสดง

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542 : 142) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรม ของบุคคล อันเป็นผลรวมของลักษณะภายนอกและลักษณะภายในของบุคคล อันทำให้บุคคลนั้นมี ลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งทำให้เขาแตกต่างจากบุคคลอื่น

สุชา จันทน์เอม (2544 : 95) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่สำคัญต่อการปรับตัว ของบุคคล ได้แก่ รูปร่าง หน้าตาท่าทาง ความสามารถ แรงจูงใจ และการแสดงออกทางอารมณ์ และ ผลที่เกิดจากประสบการณ์ และอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพคือหมวดหมู่ของลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกัน และแสดงลักษณะที่เป็นเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

จรรยา สุวรรณทัต และ ดวงกมล เวชบรรยงรัตน์ (2529 : 219) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปเป็นลักษณะรวมของบุคคลนั้น อันประกอบด้วยพฤติกรรมที่แสดงออก และลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไป

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึงแบบแผนของพฤติกรรมของบุคคล อันเป็นผลรวมของลักษณะภายนอกและลักษณะภายในของบุคคล อันทำให้บุคคลนั้นมีลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งทำให้เขาแตกต่างจากบุคคลอื่น นอกจากนี้บุคลิกภาพยังเป็นลักษณะที่สำคัญต่อการปรับตัวของบุคคล ได้แก่ รูปร่าง หน้าตาท่าทาง ความสามารถ แรงจูงใจ และการแสดงออกทางอารมณ์ และผลที่เกิดจากประสบการณ์ และอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพคือหมวดหมู่ของลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกัน และแสดงลักษณะที่เป็นเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.8.1.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพ

จรรยา สุวรรณทัต และ ดวงกมล เวชบรรยงรัตน์ (2529 : 219 – 220) กล่าวว่าบุคลิกภาพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมดังนี้

1. การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การที่จะบอกว่าบุคคลใดแตกต่างจากบุคคลอื่นนั้น ก็ต้องอาศัยการสังเกตจากสิ่งที่มองเห็นก่อน คือ พฤติกรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมที่เป็นสิ่งซึ่งเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในตัวบุคคล ตลอดจนรู้วิธีที่จะปรับตัวให้เข้ากับคนเหล่านั้นได้ ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคม
2. การตระหนักในเอกลักษณ์ของบุคคล บุคลิกภาพทำให้คนแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะที่เป็นของตนเอง
3. การคาดหมายพฤติกรรม บุคลิกภาพทำให้คนทั่วไปมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคน ๆ นั้น และคนอื่นก็จะสามารถทำนายได้ว่าหากมีสถานการณ์บางอย่างเกิดขึ้น เขาน่าจะมีการตอบสนองในลักษณะใดมากที่สุด
4. ความมั่นใจ การมีบุคลิกภาพที่ดีจะทำให้ตัวบุคคลมีความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น ทำให้กล้าแสดงออก และรู้แนวทางของการปฏิบัติที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์
5. การปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ บุคลิกภาพมีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น
6. การยอมรับของกลุ่ม คนที่มีบุคลิกภาพดี มักจะเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป โอกาสของการที่จะติดต่อกับผู้อื่นก็ย่อมมีมากขึ้น ทำให้ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตลอดจนทำให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจอีกด้วย

7. ความสำเร็จ คนที่มีบุคลิกภาพดีมักทำให้ได้รับความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้พบเห็น ทำให้มีโอกาสรประสบความสำเร็จในงานได้ง่าย และได้รับความร่วมมือจากทุกคนมากกว่าคนที่บุคลิกภาพไม่ดี

2.8.1.3 องค์ประกอบของบุคลิกภาพ

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2542 : 174) กล่าวว่า ลักษณะของบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังนี้

1. ร่างกายและอารมณ์ (Physique and Temperament) สภาพทางร่างกายของบุคคล เช่น ขนาด ความแข็งแรง และพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ผสมผสานก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคล
2. สติปัญญาและความสามารถอื่น ๆ (Intellectual and other Abilities) บุคคลจะแสดงพฤติกรรมส่วนหนึ่งตามความรู้และความสามารถที่ตนมีอยู่ และใช้ทักษะเฉพาะด้านเพื่อการแสดงเอกลักษณ์แห่งตน
3. ความสนใจและค่านิยม (Interests and Values) ความพึงพอใจ และให้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ย่อมมีผลต่อการแสดงออกของบุคคล
4. เจตคติทางสังคม (Social Attitudes) ความคิดที่บุคคลมีเกี่ยวกับสังคมจะเป็นตัวกลางทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะได้ตอบกับสิ่งแวดล้อมในสังคมตามรูปแบบของความคิดนั้น ๆ
5. การกำหนดแรงจูงใจ (Motivational Dispositions) แรงกระตุ้นที่บุคคลมีอยู่จะเป็นพลังที่ทำให้แสดงพฤติกรรมจนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทางได้ในลักษณะที่แตกต่างกันไป
6. การแสดงออกและท่าทางที่มีแบบแผน (Expressive and Stylistic Traits) หมายถึงลักษณะของพฤติกรรมที่คงที่ที่ได้กำหนดไว้ว่าคือตัวของผู้นั้น
7. แนวโน้มที่เกี่ยวกับอาการของโรค (Pathological Trends) อาการที่ผิดปกติทางจิตและการมีความเสื่อมทางด้านสุขภาพจิต จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างไป

2.8.1.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

1. ทฤษฎีบุคลิกภาพของ จุง ได้จำแนกบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 ประเภท คือ
 - 1.1 ประเภทแสดงตัว (Extrovert) เป็นบุคคลที่มีลักษณะชอบเข้าสังคม ชอบพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่น มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือสังคม และเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
 - 1.2 ประเภทเก็บตัว (Introvert) เป็นบุคคลไม่ชอบเข้าสังคม ชอบเก็บตัว มักจะแยกตนเองออกจากสังคม ไม่ชอบการละลายพฤติกรรม และเป็นคนขี้อาย
 - 1.3 ประเภทกลาง ๆ (Ambivert) เป็นบุคคลที่ข้างยี้ดถือสายกลาง บางครั้งชอบเข้าสังคม บางครั้งก็ชอบอยู่คนเดียว แต่สามารถเข้ากับบุคคลทั่วไปได้

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพของเบลค และมุตตัน ได้จำแนกบุคลิกภาพของบุคคลตามลักษณะของ สัตว์ เป็น 5 ประเภท คือ

2.1 ประเภทใจเย็น (Team Manager) เสมือนหนึ่ง “นกฮูก” คือ เป็นบุคคลลักษณะใจเย็น ตามลักษณะของนกฮูก เมื่อมันเกาะอยู่ที่ใด จะไม่หวั่นไหว และวอกแวกต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ บุคคลประเภทนี้มีลักษณะเป็นผู้ใหญ่ที่มีเหตุผลและมีความลุ่มลึก

2.2 ประเภทแสดงอำนาจ (Authoritarian) เสมือนหนึ่ง “ปลาฉลาม” มันชอบใช้อำนาจ แสดงความยิ่งใหญ่ เป็นเจ้าแห่งทะเลและมหาสมุทร บุคคลที่มีบุคลิกภาพในลักษณะนี้ชอบใช้อำนาจ แสดงอิทธิพลและความยิ่งใหญ่ของตนเองเหนือบุคคลอื่น

2.3 ประเภทยอมตาม (Country Club Manager) เสมือนหนึ่ง “ตุ๊กตาหมี” ที่ยอมศิโรราบ ให้แก่ทุกคนได้กดขี่ บุคคลที่มีบุคลิกภาพในลักษณะนี้จะมองคนในแง่ดี ยอมอยู่ใต้อำนาจของบุคคลอื่นเกือบทุกกรณี

2.4 ประเภทกลาง ๆ (Mediocre) เสมือนหนึ่ง “สุนัขจิ้งจอก” บางครั้งชอบแสดงอำนาจ บางครั้งก็ยอมอยู่ใต้อำนาจ บางครั้งก็แสดงเป็นสุนัขเจ้าเล่ห์ บุคคลที่มีบุคลิกภาพในลักษณะนี้ ชอบแสดงพฤติกรรมเอาตัวรอดคนเดียว บางครั้งก็เป็นนกสองหัวหรือเหยียบเรือสองแคม เพื่อ ประสานงานของตนเองและผู้เกี่ยวข้อง

2.5 ประเภทต้องปรับปรุง (Impoverished) เสมือนหนึ่ง “เต่า” ธรรมชาติของเต่ามักหดหัว อยู่ในกระดอง บุคคลที่มีบุคลิกภาพในลักษณะนี้ จึงไม่ชอบการเผชิญหน้า ไม่สนใจตนเองและผู้อื่น จึงขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบเก็บตัว ไม่สนใจการพัฒนาตนเอง จึงต้องการการปรับปรุงและพัฒนา

3. ทฤษฎีบุคลิกภาพของโรเบิร์ต เอช ลอร์ชัน ได้จำแนกบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท คือ

3.1 ประเภทดีอีร์น เป็นบุคคลที่ชอบแสดงพฤติกรรมดีอีร์น คัดค้านความคิด คำสั่ง และการกระทำของผู้อื่น ไม่ค่อยยอมลดราวาศอกในการเจรจา หรือสนทนากับผู้อื่น

3.2 ประเภทเฉื่อยชา เป็นบุคคลที่ชอบแสดงพฤติกรรมเฉื่อยเมย ทำงานล่าช้า ในลักษณะ “เรือเกลือ” มีความเชื่องช้าเป็นลักษณะเด่น

3.3 ประเภทซี้ซลาด เป็นบุคคลที่ชอบแสดงพฤติกรรมซี้ซลาด ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าทำอะไร เพราะกลัวจะมีความผิดเป็นที่อับอายขายหน้า

3.4 ประเภทก้าวร้าว เป็นบุคคลที่ชอบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบแสดงอำนาจบาตรใหญ่ และชอบใช้ความรุนแรง

3.5 ประเภทอารมณ์อ่อนไหวง่าย เป็นบุคคลที่ไวต่อการสัมผัส จะแสดงอารมณ์เสียใจ หรือ ดีใจ เมื่อได้ยินคำพูดที่ผิดหูผิดตา

4. ทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวของพระพุทธเจ้า ได้จำแนกบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 6 ประเภท คือ

4.1 ประเภทราคะจริต เป็นบุคคลที่ชอบรักสวย รักงาน และเกลียดสิ่งที่ทำให้เศร้าโศก เสียใจ

4.2 ประเภทศรัทธาจริต เป็นบุคคลที่ชอบบูชาความเชื่อในลัทธิศาสนาต่าง ๆ อย่างมี เหตุผล

4.3 ประเภทพุทธิจริต เป็นบุคคลที่ฉลาด มีเหตุผล และชอบค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

4.4 ประเภทโทสะจริต เป็นบุคคลที่ใจร้อน ทำอะไรมักผิดพลาดและโกรธง่าย

4.5 ประเภทโมหะจริต เป็นบุคคลที่บูชาความเชื่อในสิ่งต่าง ๆ อย่างมกมายโดยขาดเหตุผล

4.6 ประเภทวิตกจริต เป็นบุคคลที่ชอบวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ กลัวในสิ่งต่าง ๆ ชอบทำ เรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่

2.8.1.5 ประโยชน์ของการศึกษาบุคลิกภาพ

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542 : 153) กล่าวว่า การศึกษาบุคลิกภาพให้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. ช่วยให้เราสามารถทำนาย (Predict) บุคคลเมื่อเขาเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เราอาจ ทำนายได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว เขาจะไม่ชอบการแสดง เมื่อเรามอบหมายให้เขาแสดงละครเพื่อความสนุกสนาน เราอาจทำนายได้ว่า เขาคงไม่สามารถจะรับผิดชอบงานเช่นนั้นได้

2. เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคล เพื่อบรรจุเข้างานในตำแหน่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับ บุคลิกภาพของเขา เช่น คัดเลือกเป็นประชาสัมพันธ์ควรจะเหมาะสมกับคนที่มีความบุคลิกภาพแสดงตัว มากกว่าคนเก็บตัว

3. เพื่อประโยชน์ในการแนะแนว (Guidance) การแนะแนวก็คือการชี้ช่องทางให้คนได้ศึกษา ต่อ หรือประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ตลอดจนบุคลิกภาพของ เขา

4. เพื่อประโยชน์ในการฝึกอบรมบุคคล ให้มีบุคลิกภาพตามจุดหมายขององค์การ และ หน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบรมให้บุคคลที่จะเป็นผู้นำมีลักษณะทางด้านความกล้าหาญในการตัดสินใจ เป็นต้น

2.8.1.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 41-44) กล่าวว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1) พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากนั้นเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2) สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิตและบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่น ๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคนและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพทัศนคติและพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3) ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึงระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจอันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ระยะสำคัญของการพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตเด็กเป็นส่วนมาก

2.8.1.7 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537:14) บุคลิกภาพแบบเอเป็นบุคลิกภาพที่ค้นพบในราวปี ค.ศ. 1960 อันเนื่องจากนายแพทย์โรเซนแมน (Rosenman) ได้เริ่มสังเกตผู้ป่วยโรคหัวใจว่า มีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยอื่น ๆ จากการสังเกตเหตุการณ์บางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขาพบว่าแก้อี้ผู้ป่วยโรคหัวใจมานั่งตรวจจะมีรอยลึกเฉพาะตรงขอบแก้อี้เท่านั้น แสดงว่าคนไข้ส่วนใหญ่ของเขาจะนั่งแต่ตรงขอบแก้อี้ ซึ่งทำให้เขาคิดว่าคนเช่นนี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อนรีบเร่ง มักนั่งแก้อี้แค่ตรงขอบแก้อี้ จะได้ลุกขึ้นได้รวดเร็ว น่าจะมีบุคลิกภาพบางอย่างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคหัวใจเลย แต่เดิมนั้นพบว่าการมีโคเลสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็นเบาหวาน และความอ้วนเป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ และในที่สุดก็พบว่าบุคลิกภาพชนิดหนึ่งที่เรารู้จักว่าบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพที่มีบุคลิกภาพตรงกันข้ามเรียกว่า บุคลิกภาพแบบบี การค้นพบบุคลิกภาพแบบเอ นั้นถือว่าการค้นพบที่สำคัญ เพราะบุคลิกภาพแบบเอ เป็นปัจจัยที่เสี่ยงกว่าปัจจัยทางกายภาพทุกตัว ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูงกับคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอแล้ว คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะถือว่าเป็นปัจจัยที่เสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบีฟรีดแมนและโรเซนแมน. (จรรยา เกษศรีสังข์.2537 : 14; อ้างอิงจาก Friedman and Rosenman. 1974: 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ได้ดังนี้

แบบบุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึงบุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ มีความรู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทุนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบบี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึงบุคคลที่มีบุคลิกภาพไม่รีบร้อน และไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เนื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนและดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงาน และไม่ชอบการที่ต้องทำงานในเวลาอันรีบด่วน

2.8.1.8 การวัดบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี

บุคลิกภาพแบบเอและแบบบี ที่ใช้วัดในปัจจุบันมี 3 แบบ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 14 ; อ้างอิงจาก Friedman and Roseman. 1974 : 164) ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอไม่สามารถทนได้ เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

2) มาตรฐานวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อวัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ว่ามี ความกดดันในการทำงาน

3) แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูง เป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกแบบเอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่ามีความรู้สึกเวลาผ่านไปรวดเร็ว ทำงานด้วยความเร่งรีบ ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว นอกจากนี้ยังรายงานว่าตัวเองทำงานหนักและมีความต้องการผลลัพธ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่รายงานว่า ตนเองทำงานหนักและมีความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ว่าจะได้รับแรงเสริมจากการทำงานมากกว่า อีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า นอกจากนี้ สตรูเบและคนอื่น ๆ (Strube ; et al. 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรม

ของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบเอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองว่ามีการแสดงออกอย่างไร และได้ศึกษาพบว่าคนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมีความเชื่อถือว่าความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ผลและมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในประเทศ

วรรณภา อาภาอดุล (2545 : 66) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานของครู เป็นอันดับที่สอง ทั้งนี้เพราะครูที่มีบุคลิกภาพที่ดีชอบเข้าสังคมชอบสังสรรค์ มองโลกในแง่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ มีความยืดหยุ่น มีการแสดงออกอย่างเหมาะสมจะช่วยสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดี

งานวิจัยในต่างประเทศ

เคลลี และฮุสตัน (อัจจรา วงศ์วัฒนามงคล.2535 : 19 ; อ้างอิงจาก Kelly and Houston, 1985) ได้ศึกษานบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่ทำงานนอกบ้าน พบว่า หญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่าหญิงทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบบี และจากการศึกษาโดยใช้การใช้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการทำงานพบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า ปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีแนวโน้มว่าจะมีชั่วโมงการทำงานต่ออาทิตย์มากกว่า และมีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความตึงเครียดในการทำงานและต้องประสบภาระการทำงานมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูเนื่องจาก พฤติกรรมที่ครูแต่ละคนแตกต่างกัน นั้นจะแสดงออกเป็นการอธิบายการปรับตัวของครูกับสิ่งแวดล้อม แสดงถึงสภาพอารมณ์ การมองโลก ความเชื่อมั่นในตนเอง การแก้ปัญหาชีวิต ความต้องการและความรู้สึกที่มีต่อตนเองและผู้อื่น บุคลิกภาพจะเป็นลักษณะรวมของบุคคลแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ จนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของลักษณะนิสัยประจำของบุคคลนั้น

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ

2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ

2.9.1.1 ความหมายภาระงานที่รับผิดชอบ

พรทิพย์ บุญเจริญ (2546 : 64) กล่าวว่า ภาระงานของครูที่จะต้องปฏิบัติการสอนและผู้เรียน เป็นภารกิจหลักอีกทั้งยังมีงานอื่นที่นอกเหนือจากหน้าที่ปกติ เช่น งานธุรการ งานบริการ งานแผนงาน

งานกิจการนักเรียน งานประกันคุณภาพ งานชุมชน ซึ่งย่อมมีระดับการปฏิบัติที่แตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ด้านการเรียนการสอนซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญคือ ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการแบ่งงานให้ครูทุกคนในโรงเรียนรับผิดชอบ

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ

งานวิจัยในประเทศ

นิกุล ประทีปพิชัย (2540 : 55) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์เขต 5 พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภาระงานและหน้าที่หลายประการ ได้แก่ การสอน การอบรม การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่าการที่ครูมีภารกิจค่อนข้างมากเมื่อได้ทำงานต่อเนื่องเป็นเวลานานก็จะก่อให้เกิดความท้อแท้มากขึ้น

สมศรี มธุรสสุวรรณ (2541 : 209) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนของครู พบว่าครูที่มีภาระงานนอกเหนือจากงานสอนมากไป ทำให้ไม่ศึกษาคนคว้าเพิ่มเติมและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

เบญจมาภรณ์ เสนารัตน์ (2549 : 92-93) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรภาระงานที่รับผิดชอบกับตัวแปรความท้อแท้ในการทำงาน ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาทำให้ครูได้มีการเปลี่ยนบทบาทจากเดิมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเมื่อครูจะต้องทำหน้าที่หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ทำให้ครูเกิดความขัดแย้งในบทบาทและไม่พึงพอใจในการทำงาน ส่งผลให้ครูเกิดความอ่อนล้าและท้อแท้ในการปฏิบัติงาน

งานวิจัยในต่างประเทศ

คาสโยกิ(Kasyoki.1997 : 43) ได้ศึกษาภาระงานของครูที่ทำให้เกิดความเครียดในการทำงาน พบว่า ครูที่มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ทำให้ครูไม่สามารถปรับตัวเข้ากับงานได้เป็นเหตุกีดกันต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยต้นสรุปได้ว่าภาระงานที่รับผิดชอบมีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูเนื่องจากระดับการปฏิบัติงานของครูที่แตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ของครูแต่ละคนที่แตกต่างกัน

2.10.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงาน

ชิมสัน (วรางคณา ทูรันไซสง. 2545 : 78 ; อ้างอิงจาก Simpson,1996) กล่าวว่า การเลียนแบบเป็นก้าวแรกของการพัฒนาพฤติกรรม เด็กทุกคนผ่านกระบวนการเลียนแบบที่มีคนนำก็คือ การแสดงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นของแต่ละคนอยู่ในภายใต้ลักษณะของต้นแบบ ได้แก่ พ่อแม่ ครู และผู้ที่

ใกล้ชิดที่ทำให้เกิดความประทับใจ การเลียนแบบให้คำนิยามได้ว่าเป็นการตัดสินใจที่จะเลียนแบบพฤติกรรมเพื่อที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ความต้องการ

2.10.1.1 ความหมายการเลียนแบบ

กรรต์น เปรงซ์ (2535 : 95) กล่าวว่า การเลียนแบบ (Imitation) ในทางจิตวิทยาถือว่าเป็นกลไกป้องกันตนเองอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความพึงพอใจหรือเพื่อทำให้เกิดความสุขความสบายให้กับตนเอง

ปรีชา ธรรมมา (2548 : 9) กล่าวว่า การเลียนแบบ (Imitation) หมายถึง พฤติกรรมการเอาอย่างต้นแบบ ซึ่งเกิดจากกระบวนการทางจิตวิทยาและสังคม โดยที่ผู้เลียนแบบอาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้

ชิมสัน (วารางคณา ทุนไชสง.2545 : 78 ; อ้างอิงจาก Simpson,1996-67) กล่าวว่า การเลียนแบบ เป็นการดำเนินการกระทำการตอบสนองต่อการรับรู้ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

เดฟ (Dave,1979) กล่าวว่า การเลียนแบบ คือการกระทำซ้ำๆโดยที่ยังไม่ได้ผลสมบูรณ์

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การเลียนแบบ หมายถึง กลไกป้องกันตนเองอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความพึงพอใจหรือเพื่อทำให้เกิดความสุขความสบายให้กับตนเอง เป็นพฤติกรรมการเอาอย่างต้นแบบ ซึ่งเกิดจากกระบวนการทางจิตวิทยาและสังคม โดยที่ผู้เลียนแบบอาจรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ เป็นเป็นการดำเนินการกระทำการตอบสนองต่อการรับรู้ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และเป็นการกระทำซ้ำๆโดยที่ยังไม่ได้ผลสมบูรณ์

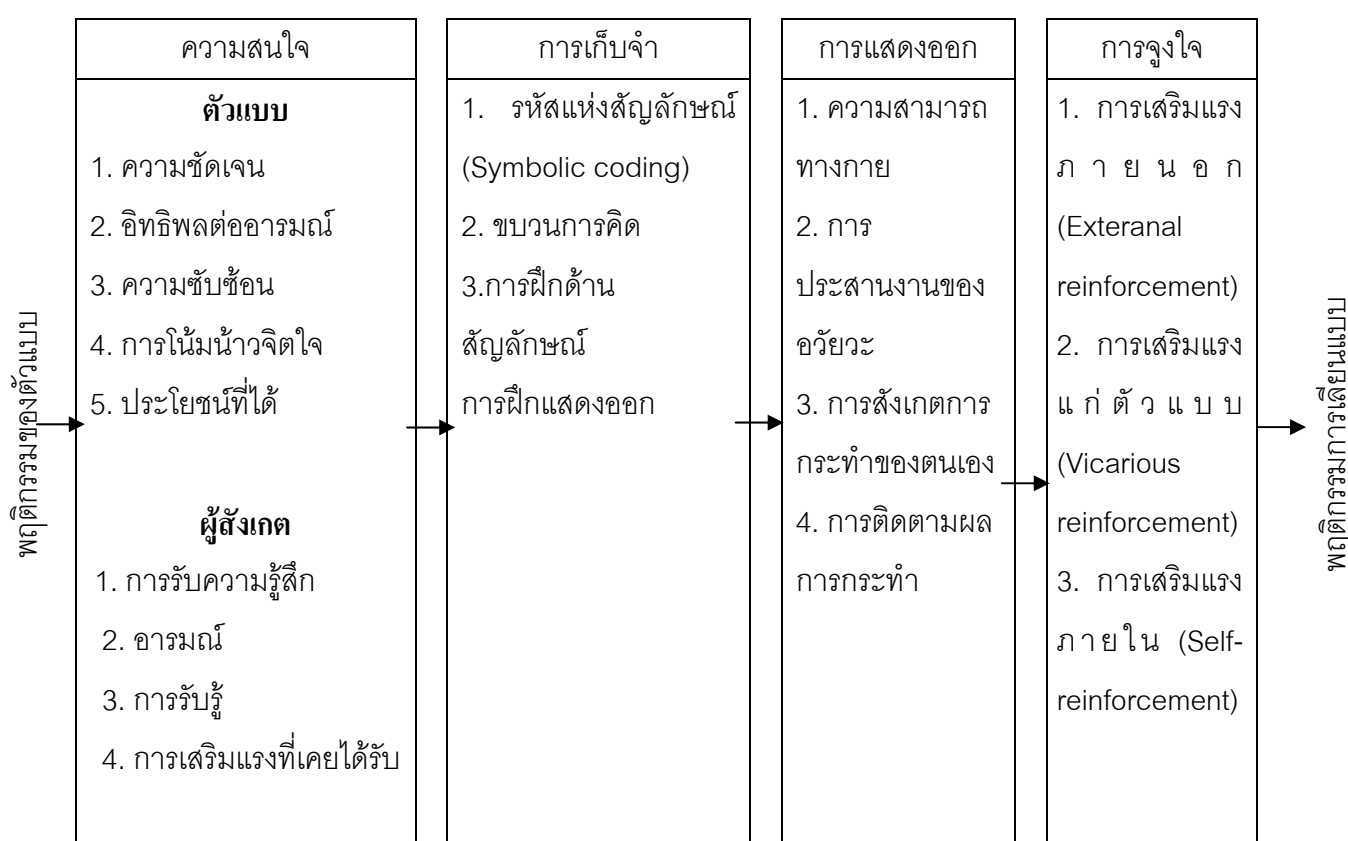
2.10.1.2 ทฤษฎีการเลียนแบบ

แบนดูรา (กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์. อ้างอิงจาก ; Bandura.1997) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าประกอบด้วยกระบวนการที่ซับซ้อน โดยเฉพาะในเรื่องของพฤติกรรมซึ่งส่วนใหญ่แล้วเกิดขึ้นโดยการเรียนรู้จากตัวแบบ การที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมที่แปลกใหม่จากผู้อื่นช่วยชี้นำการกระทำของเขาได้และยังช่วยประกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ ด้วย

แบนดูรา (ประสาธ อิศรปริดา. 2541 : 287-288 ; อ้างอิงจาก Bandura.1997) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) แบนดูรากล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จากผลกรรมมีข้อมูลอยู่มาก ทั้งนี้เพราะสิ่งที่เรียนรู้มีมากกว่าทั้งเวลาและโอกาสจะอำนวย ดังนั้นการเรียนรู้จากการเลียนแบบจึงเป็นทางเลือกอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์มีโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆได้อย่างกว้างขวางขึ้น พฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างเกิดขึ้นมาโดยที่มนุษย์ไม่เคยมีประสบการณ์ตรงเลย แต่มนุษย์มองเห็นตัวแบบหรือผู้อื่นกระทำเช่น คนส่วนมากงดเว้นการเสพยาหรืออื่น ทั้งๆที่ไม่เคยประสบผลกรรมที่จะได้รับกับการที่เสพยาหรืออื่น ทั้งนี้เพราะคนนี้เรียนรู้ว่าการเสพยาหรืออื่นจะได้รับผลทางลบคือทำลายสุขภาพและถึงตายในที่สุดการเรียนรู้จากตัวแบบเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยบุคคลสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นแล้วคิดว่าจะสร้างพฤติกรรมใหม่

2.10.1.3 ขบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

แบนดูรา (Bandura. 1997 : 22-29) ในขบวนการเรียนรู้ทางสังคมตัวแบบจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เมื่อบุคคลได้เห็นตัวแบบก็จะสามารถรับรู้สัญลักษณ์ของการกระทำนั้นได้ และสัญลักษณ์เหล่านั้นจะชี้ให้เห็นแสดง พฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ขบวนการเรียนรู้ทางสังคมจากตัวแบบนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็น ขบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกต (Observational Learning) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการคือ

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ตามแนวของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา (ประสาธ อิศรปรีดา. 2541 :22-29 ; อ้างอิงจาก Bandura.1997)

1. ความสนใจ (Attentional Process) เป็นขบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญๆ ของตัวแบบไว้ อย่างละเอียดที่สุดทุกแง่ทุกมุมโดยการสังเกตและสามารถสรุปรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาได้อย่างเป็นขั้นตอน สิ่งที่มีอิทธิพลต่อขบวนการของความสนใจในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตนั้นมีมากมายเช่น ลักษณะของผู้สังเกตในด้านการรับรู้ การรวบรวมและแปลความหมายจากสิ่งที่ได้เห็นอันเป็นผลจาก

ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ลักษณะหรือการแสดงออกของตัวแบบที่แปลกหรือดึงดูดความสนใจได้มากเพียงไร มีความชัดเจนหรือความซับซ้อนมากน้อยแค่ไหน นอกจากนี้พื้นฐานและแบบแผนแห่งสัมพันธภาพระหว่างบุคคลก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอันเกิดจากการสังเกตด้วยเช่นกัน

2. การเก็บจำ (Retention Process) เป็นขบวนการของความจำซึ่งเป็นการรวบรวมพฤติกรรมของตัวแบบที่สังเกตเห็นไว้ทุกครั้งเพื่อใช้ในการวางรูปแบบที่แน่ชัดของพฤติกรรม เหล่านี้การเก็บจำนี้จะกระทำในรูปของสัญลักษณ์ซึ่งใช้กันอยู่ทั่วไป ซึ่งขบวนการสร้างสัญลักษณ์นี้จะช่วยให้จำพฤติกรรมของตัวแบบได้แม้จะได้เห็นตัวแบบในช่วงระยะเวลาอันสั้น เท่านั้น

ขบวนการสร้างสัญลักษณ์อาจกระทำในรูปของ จินตนาการ หรือ ภาษา (Imaginal or Verbal) ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของตัวแบบ อันจะก่อตัวขึ้นเป็นเสมือนศูนย์กลางของการรับรู้ ทำให้ผู้สังเกตแสดงการตอบสนองคล้ายคลึงกับที่เห็นมาได้ การสร้างสัญลักษณ์ในรูปภาษาพัฒนายิ่งกว่าการสร้างจินตนาการและช่วยให้การเรียนรู้ด้วยการสังเกตประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะสัญลักษณ์ในรูปภาษาสามารถให้ข้อมูลที่มากพอและง่ายต่อการสะสมความรู้ที่ได้มาไว้ด้วย ส่วนการฝึกฝนช่วยให้ผู้สังเกตจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การฝึกคิด หรือกระทำตามแบบแผนการตอบสนองของตัวแบบยังช่วยให้การเรียนรู้ จากการสังเกตได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นการเลียนแบบจึงอาจเกิดขึ้นตามการกระทำของตัวแบบโดยตรงทันที หรือเกิดขึ้นโดยปราศจากตัวแบบในที่นั้น คืออาจจะเกิดหลังจากการสังเกตตัวแบบมาแล้วระยะหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้เป็นผลของขบวนการเก็บจำในรูปแบบของจินตนาการหรือสัญลักษณ์ทางภาษานั้นเอง

3. การแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นขบวนการดัดแปลงสัญลักษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนแห่งพฤติกรรมให้เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม ขบวนการนี้เกี่ยวข้องกับระบบของจิตใจและร่างกาย พฤติกรรมซึ่งปรากฏออกมาเป็นการรวบรวมการตอบสนองอย่างละเอียดที่สุดทุก ขั้นตอนเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแบบ ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจถึง กำเนิด ข้อจำกัดและข้อบกพร่องของพฤติกรรม

นอกจากนี้ขบวนการเกิดพฤติกรรมยังขึ้นอยู่กับปริมาณการเรียนรู้จากการสังเกตและองค์ประกอบของทักษะที่ใช้เป็นประโยชน์ได้ ซึ่งทักษะสำคัญๆ เหล่านี้ผสมผสานให้เกิดแบบแผนพฤติกรรมใหม่ได้ ส่วนการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในขบวนการตอบสนองกระทำได้โดยการปรับปรุงทักษะพื้นฐานที่มีอยู่ด้วยการให้ตัวแบบ และการฝึกฝน

สำหรับอุปสรรคของขบวนการเกิดพฤติกรรมของการตอบสนอง หรือการดัดแปลงสัญลักษณ์ให้เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมนั้นทำได้ยากในครั้งแรก แต่ความคลาดเคลื่อนระหว่างสัญลักษณ์ตัวแทนกับการดัดแปลงให้เป็นพฤติกรรมช่วยชี้ให้เห็นการตอบสนองที่ถูกต้อง ซึ่งอยู่ในลักษณะที่มีความใกล้เคียงกันมากที่สุดระหว่างตัวแทนของพฤติกรรมกับการตอบสนอง การเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ๆ

ของมนุษย์เราในทุกวันนี้เป็นไปตามขบวนการของตัวแบบซึ่งผู้เรียนจะค่อยๆ ปรับพฤติกรรมของตนตามแบบที่ได้พบเห็นทีละขั้นตอนและพบแผนที่เหมาะสมในที่สุด

4. การจูงใจ (Motivational Process) เป็นขบวนการที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างความรู้ที่ได้รับมา (Acquisition) กับการแสดงออก (Performance) ในการเรียนรู้ทางสังคมมนุษย์ไม่อาจแสดงออกตามที่ได้รับรู้มาทั้งหมดจึงมักเลือกพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งก่อให้เกิดผลที่ดีตอบแทนมากกว่าพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสีย การประเมินคุณค่าของพฤติกรรมของ ตัวแบบโดยผู้สังเกตเป็นไปในรูปของการรับเอาสิ่งที่ตนพึงพอใจไว้ และไม่ยอมรับในสิ่งที่ตนไม่เห็นด้วยขบวนการจูงใจมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ตัวแบบที่ได้สาธิตการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งซ้ำแล้วซ้ำอีกด้วยการพยายามปรับปรุงข้อบกพร่องและได้รับรางวัลเป็นการตอบแทนจากการกระทำก่อให้เกิดการเลียนแบบในคนส่วนใหญ่ซึ่งสังเกตดูการกระทำนั้นอยู่

ดังนั้นสถานการณ์แห่งการเรียนรู้ด้วยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหลายดังกล่าวมาแล้ว พฤติกรรมการเลียนแบบที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการจัดวางรูปแบบขององค์ประกอบของการเรียนรู้จากตัวแบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจต่อตัวแบบอย่างแท้จริงจนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของตัวแบบได้ และประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอ จะทำให้ผู้เรียนแสดงการตอบสนองคือการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ในที่สุด

แบนดูราได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้สังเกตไว้ 3 ประการคือ (Shaw and Costanzo. 1970: 64-66 citing in Bandura. 1965)

1. ผลของตัวแบบ (Modeling Effects) หมายถึง สถานการณ์ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้แบบแผนการตอบสนองใหม่ต่อสิ่งเร้าโดยการสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบ ผู้เรียนจะรวบรวมแบบแผนของพฤติกรรมของตัวแบบแล้วเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่จนสามารถวางรูปแบบการ ตอบสนองที่เป็นของตนเอง ซึ่งอาจกระทำโดยการสร้างสัญลักษณ์และถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นออกมาเป็นพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ และมีองค์ประกอบบางประการที่สามารถควบคุมผลที่จะเกิดจากตัวแบบ อาทิเช่นระดับแรงจูงใจที่จะสนใจต่อตัวแบบ ความสามารถในการรับรู้ และรวบรวมแบบแผนของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องของผู้เรียนซึ่งขึ้นอยู่กับการฝึกสังเกต อีกประการหนึ่งก็คือเครื่องล่อ (incentive) ซึ่งกำหนดแนวทางการตอบสนองไว้ให้แล้ว

2. ผลของการขัดขวางและการส่งเสริม (Inhibitory and Disinhibitory Effects) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้เรียนไม่สนใจ หรือไม่กระทำตามแบบพฤติกรรมซึ่งตัวแบบกระทำแล้วได้รับผลร้ายต่อตัวแบบเองเช่น ถูกลงโทษ เป็นต้น แต่ผู้เรียนมักสนใจและกระทำตามพฤติกรรมซึ่งตัวแบบกระทำได้รับรางวัลหรือการยอมรับจากสังคม ซึ่งลักษณะเหล่านี้แบนดูราได้ให้คำจำกัดความว่าเป็น การ

เสริมแรงแก่ตัวแบบ (Vicarious Reinforcement) ผู้เรียนจึงได้รับประสบการณ์การเสริมแรงจากตัวแบบ และการเสริมแรงแก่ตัวแบบยังมีบทบาทในการขัดขวางหรือส่งเสริม พฤติกรรมดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งบทบาทนี้เกิดขึ้นเพราะการเสริมแรงแก่ตัวแบบได้ให้ข้อมูลแก่ผู้เรียนบางประการ ได้แก่

- ก. โอกาสที่จะได้รับการเสริมแรงถ้ากระทำการตอบสนองเฉพาะแบบ
- ข. สิ่งเร้าหรือสิ่งที่จะเรียกร้องความสนใจต่อสิ่งเร้า
- ค. เครื่องล่อที่จะได้รับการกระทำการตอบสนองตามแบบที่กำหนดให้
- ง. ความรู้สึกของตัวแบบที่ได้รับการเสริมแรงแล้วเช่น ความพึงพอใจ หรือ ความเสียใจ

ลักษณะดังกล่าวมาแล้วนี้จะก่อเกิดผลที่คล้ายคลึงกันระหว่างตัวแบบและผู้เรียนอาจจะส่งเสริมหรือขัดขวางการเลียนแบบที่จะมีขึ้น

3. ผลของความสะดวกในการตอบสนอง (Response-facilitation Effects) หมายถึง การตอบสนองของตัวแบบซึ่งทำหน้าที่เป็นเหมือนสิ่งเร้าที่แยกแยะแล้ว สำหรับผู้เรียน ซึ่งลักษณะเช่นนี้อำนวยความสะดวกแก่การที่ผู้เรียนจะกระทำตามแบบการตอบสนองเหล่านั้น เพราะตัวแบบจะแสดงพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในสังคมปัจจุบัน มิใช่พฤติกรรมที่แปลกใหม่ เช่น การทำบุญ การอาสาสมัครทำงาน ฯลฯ อันเป็นผลจากสภาพสังคมซึ่งเป็นเครื่องชี้นำแนวทางพฤติกรรมเหล่านั้น

จากทฤษฎีและความคิดเห็นของนักจิตวิทยาแต่ละท่านเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมและการเลียนแบบที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าการเลียนแบบนั้นเป็นพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งเกิดจากการประสานงานขององค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เช่น แรงขับ เครื่องชี้นำ การตอบสนอง และรางวัล ตามทฤษฎีของ มิลเลอร์ และ ดอลลาร์ดี. (Miller and Dollasey) หรือ ความสนใจ การเก็บจำ การแสดงออกและการจูงใจ ตามทฤษฎีของ แบนดูรา ซึ่งหากพิจารณาแล้วองค์ประกอบเหล่านี้มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก และสามารถนำมาผสมผสานกันเพื่ออธิบายพฤติกรรมการเลียนแบบของมนุษย์ได้อย่างชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วย นอกจากนี้ลักษณะที่แตกต่างกันภายในองค์ประกอบแต่ละอย่างยังมีผลต่อการเลียนแบบแตกต่างกันด้วย การศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบเหล่านี้ช่วยให้สามารถเข้าใจการเลียนแบบของมนุษย์กว้างขวางขึ้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแบบและการเสริมแรงลักษณะต่างๆ ที่มีต่อการเลียนแบบของเด็กระดับอนุบาล เพราะลักษณะตัวแบบแต่ละอย่างจะเป็นเครื่องชี้นำที่มีลักษณะเฉพาะตัวและมีผลต่อความสนใจในระดับต่างกัน ส่วนการเสริมแรงแต่ละแบบก็จะเป็นรางวัลหรือเครื่องจูงใจที่ต่างกันด้วย ซึ่งลักษณะเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการเลียนแบบทั้งสิ้น ผลการวิจัยครั้งนี้จะแสดงให้เห็นอิทธิพลขององค์ประกอบเหล่านี้ว่าแตกต่างกันอย่างไร และมีผลต่อการเลียนแบบในลักษณะใด

2.1.9.5 คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน

คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะทางด้านร่างกาย และการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นส่วนของอุปนิสัย ซึ่งแสดงออกมาให้ผู้อื่นเห็นได้ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ แสดงทัศนะไว้อย่างน่าสนใจและควรนำมาศึกษาดังนี้

กิตติ ตย์คานนท์ (2532 : 70-81) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทั่วไปของผู้นำ หรือผู้บริหารโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางกาย มีสุขภาพทางกายและใจสมบูรณ์แข็งแรงดี มีท่าทางบุคลิกดี
2. คุณลักษณะทางวาจา พูดเป็น พูดดี
3. คุณลักษณะทางจิตใจและความคิด
 - 3.1 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
 - 3.2 มีความรู้ในหน้าที่และความรู้ทั่วไป
 - 3.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความกระตือรือร้น
 - 3.4 มีความฉลาดรอบรู้ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้งานมีความก้าวหน้า
 - 3.5 มีความศรัทธา เชื่อมั่นในงานที่ทำ
 - 3.6 มีความรู้ รักหน่วยงาน รักงาน รักเพื่อนร่วมงาน
 - 3.7 มีความออมชอม ประสานกันได้ดี
 - 3.8 ความเป็นธรรม
 - 3.9 รู้จักจูงใจคน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน
 - 3.10 รู้จักควบคุมตนเอง ไม่หวั่นไหวง่าย
 - 3.11 มีการตัดสินใจกับการใช้ดุลยพินิจที่ดีและถูกต้อง
 - 3.12 มีความกล้าหาญ เด็ดขาด จริงจัง และไม่โลเล
 - 3.13 มีความอดทน มีสมาธิในการทำงาน ใจคอกหนักแน่น และมีการบังคับใจตน
 - 3.14 มีความตื่นตัว ทันเหตุการณ์ ทันสมัย
 - 3.15 มีความเห็นอกเห็นใจ
 - 3.16 ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ และไม่ใช้อภิสิทธิ์พิเศษในทางที่ผิด
 - 3.17 ยกย่องให้เกียรติ และให้ความไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชา
 - 3.18 มีความสงบเสงี่ยม และถ่อมตน
 - 3.19 มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน

นายประสงค์ หอมชื่น (2548 :26-27). เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารของ ครูสภา พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ 12 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา

มาตรฐานที่ 2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาบุคลากร ผู้เรียน และ ชุมชน

มาตรฐานที่ 3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้มีความสามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 4. พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้ เกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น

เป็นลำดับ

มาตรฐานที่ 6. ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร

มาตรฐานที่ 7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ 9. ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 10. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

มาตรฐานที่ 11. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ

มาตรฐานที่ 12. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงแบบความรอบคอบในการทำงานผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู โดยการรับรู้พฤติกรรมจาก การสังเกต ใส่ใจพฤติกรรมของผู้บริหารในแง่ใดแง่หนึ่งของพฤติกรรมที่ผู้บริหารที่แสดงออก และเป็นแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลง แล้วนำมาสร้างเป็นรูปแบบของพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้นความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงานมีลักษณะ ได้แก่เป็นผู้ที่มีเป้าหมายในการทำงาน มีความรู้ มีความรับผิดชอบ มีขั้นตอนหลักเกณฑ์ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีความรอบรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ มีความอดทน มีสมาธิในการทำงาน ใจคอกหนักแน่น และมีการบังคับใจตนเอง พัฒนาดตนเองสม่ำเสมอ การตัดสินใจในการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น มีการคิด วิเคราะห์กิจกรรมในการมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม มีระบบ ระเบียบในการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร มีการวางแผนงาน มีวิธีการแก้ปัญหาไว้วางหน้ามีสติปัญญาเฉลียวฉลาดและไหวพริบมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดรู้จักใช้กระบวนการจัดการ จะต้องควบคุม ติดตาม ดูแล งานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2.1.10.6 ลักษณะการทำงานของครู

พนัส หันนาคินทร์ (2530 : 86-87) ได้กล่าวถึงครูที่ดีในทัศนะของนักการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. คุณสมบัติส่วนตัว ได้แก่ มีความประพฤติดี มีสติปัญญาสูง มีสุขภาพทางกายแข็งแรง มีสุขภาพทางจิตที่ดี มีรูปร่างหน้าตาและบุคลิกภาพที่ดี ตรงต่อเวลา มีเจตคติหรือทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสามารถในการพูด
2. คุณสมบัติทางด้านอาชีพ ได้แก่ มีความรู้ในวิชาที่สอน มีความสามารถในวิชาที่สอน มีความคิดริเริ่ม มีความสนใจต่องานอาชีพ
3. ความสามารถในการดำเนินการสอน ได้แก่ ความสามารถในการปรับบทเรียนให้เข้ากับนักเรียนความสามารถเข้าใจนักเรียน ความสามารถในการกระตุ้นนักเรียนและตั้งใจเรียน
4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ นักเรียน คณะครูด้วยกัน ผู้ปกครองและบุคคลภายนอก

จำเนียร พลหาญ (2541 : 57) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่พึงประสงค์ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการครองตน ครูที่ดีจะต้องสามารถครองตนให้เป็นที่ยอมรับ ศรัทธาของลูกศิษย์ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมด้วย ด้านการประพฤติปฏิบัติต่างๆ จะต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในชุมชน ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในทุกๆด้าน อย่างสม่ำเสมอ
2. ด้านการครองคน ครูที่ดีจะต้องสามารถทำงานร่วมกับทุกคนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ยึดมั่นในระบบประชาธิปไตย ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และทำงานเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีด้วย
3. ด้านการครองงาน ครูที่ดีจะต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และต้องทุ่มเท เสียสละอุทิศเวลา แรงกาย เพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การดำเนินการใดๆ ต้องยึดผลที่เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ และสร้างสรรค์พัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

ยนต์ ชุมจิต (2536 : 78) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครูนับว่ามีความสำคัญมากที่สุดต่อการพัฒนาวิชาชีพครู เพราะครูกับครูที่ทำงานสอนอยู่สถานศึกษาเดียวกัน เปรียบเสมือนบุคคลที่เป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน หากสมาชิกในครอบครัวเดียวกันมีความสามัคคีกันดีต่อกันแล้ว นอกจากจะทำให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพแล้ว ยังช่วยให้การปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้น การพัฒนาสถานศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครูก็จะดำเนินไปอย่างรวดเร็ว วิธีที่ครูควรปฏิบัติต่อครู เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ต่อกัน เช่น

1. ร่วมมือกันในการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองดีของชาติอย่างสม่ำเสมอ
2. ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางด้านวิชาการ เช่น การแนะนำการสอน, แนะนำเอกสาร หรือแหล่งวิทยากรให้
3. ช่วยเหลืองานส่วนตัวซึ่งกันและกันเท่าที่โอกาสจะอำนวย
4. ทำหน้าที่แทนกันเมื่อคราวจำเป็น
5. ให้กำลังใจในการทำงานซึ่งกันและกัน ซึ่งอาจจะแสดงออกในรูปของวาจาหรือการกระทำก็ได้
6. กระทำตนให้เป็นผู้มีความสุขพอง่อนนอนต่อกันเสมอ ไม่แสดงตนในทำนองยกตนข่มท่าน หรือแสดงตนว่าเราเก่งกว่าผู้อื่น

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะการทำงานของครู มีอิทธิพลต่อความรอบคอบในการทำงานของครู โดยจากการรับรู้พฤติกรรม จากการสังเกตใส่ใจเพื่อนร่วมงานในแง่ใดแง่หนึ่งของพฤติกรรมที่เพื่อนร่วมงานที่แสดงออก และเป็นแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลง แล้วนำมาสร้างเป็นรูปแบบของพฤติกรรมของตนเอง มีพฤติกรรมได้แก่ ความตรงต่อเวลา มีความคิดริเริ่ม กระตือรือร้น มีความสนใจต่องานอาชีพ เป็นผู้ที่ช่างสังเกต มีการตรวจสอบงานก่อนส่ง มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขั้นตอน มีการทดลองใช้สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ก่อนการใช้งานจริง และเป็นผู้ที่มีระเบียบ มีความสามารถในการพูด อธิบายได้ชัดเจนปฏิบัติตามได้สอนแล้วเด็กสามารถคิดแก้ปัญหาต่างๆ ได้ มีความอดทน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

3.1 ประวัติความเป็นมาของกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง

กลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวงอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 จัดตั้งเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2540 ซึ่งมาจากกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวงามและกลุ่มโรงเรียนบางหลวง รวมตัวกัน เนื่องจากมีพื้นที่จัดตั้งใกล้เคียงกัน อีกทั้งจำนวนครูทั้ง 2 กลุ่มมีจำนวนน้อย เพื่อเป็นการสะดวก รวดเร็ว ในการติดต่อสื่อสาร และประชาสัมพันธ์จึงมีการจัดตั้งกลุ่มเพชรบัวหลวง สำนักงานกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวงจัดตั้งอยู่ที่ โรงเรียนวัดโพธิ์ หมู่ 4 ตำบลไทรงาม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130 ประธานกลุ่ม ได้แก่ นายกังวาล นาคศรีสังข์

3.2 วิสัยทัศน์ (Vision)

ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สืบสานเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

3.3 พันธกิจ (Mission)

ได้แก่ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

3.4 เป้าหมาย

ได้แก่ ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามสิทธิอย่างเท่าเทียมทั่วถึงและมีคุณภาพ

3.5 สมาชิกกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง

ปัจจุบัน สมาชิกกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวงประกอบด้วย 20 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนวัดโพธิ์
2. โรงเรียนวัดไผ่จระเข้
3. โรงเรียนวัดบัวปากท่า
4. โรงเรียนวัดนิลเพชร
5. โรงเรียนวัดบัวห้วย
6. โรงเรียนบ้านหนองปรังกาญจนา
7. โรงเรียนวัดเกษตรราราม
8. โรงเรียนวัดไผ่สามตำลึง
9. โรงเรียนวัดบางไผ่นารถ
10. โรงเรียนตลาดเจริญสุข
11. โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง
12. โรงเรียนวัดบางหลวง
13. โรงเรียนวัดบางน้อยใน
14. โรงเรียนบางหลวงวิทยา
15. โรงเรียนวัดปากท่าวิทยา
16. โรงเรียนวัดศิลามูล
17. โรงเรียนบ้านไผ่หลวง
18. โรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม
19. โรงเรียนบ้านลาดหลวง
20. โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี

3.6 กลยุทธ์ (Strategic)

กลยุทธ์ที่ 1. สร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2. กระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ 3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 4. ประสานสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

3.7 จำนวนครูและนักเรียน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครูและนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู			จำนวนนักเรียน		
	เพศชาย	เพศหญิง	รวม	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
1. โรงเรียนวัดโพธิ์	11	10	21	322	273	595
2. โรงเรียนวัดไผ่จระเข้	3	3	6	51	32	83
3. โรงเรียนวัดบัวปากท่า	4	3	7	52	64	116
4. โรงเรียนวัดนิลเพชร	2	7	9	108	104	212
5. โรงเรียนวัดบัวหวั่น	5	6	11	105	107	212
6. โรงเรียนบ้านหนองปรกกาญจนา	2	6	8	58	51	109
7. โรงเรียนวัดเกษตรราชม	2	6	8	90	99	189
8. โรงเรียนวัดไผ่สามตำลึง	2	5	7	39	33	72
9. โรงเรียนวัดบางไผ่นารก	3	9	12	92	81	173
10. โรงเรียนตลาดเจริญสุข	6	2	8	79	71	150
11. โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง	2	4	6	48	38	86
12. โรงเรียนวัดบางหลวง	6	11	17	236	197	433
13. โรงเรียนวัดบางน้อยใน	3	6	9	54	51	105
14. โรงเรียนบางหลวงวิทยา	5	14	19	164	152	316
15. โรงเรียนวัดปากท่าวิทยา	7	9	16	140	154	294
16. โรงเรียนวัดศิลามูล	4	8	12	134	114	248
17. โรงเรียนบ้านไผ่หลวง	1	4	5	33	31	64
18. โรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม	1	5	6	46	43	89
19. โรงเรียนบ้านลาดหลวง	0	2	2	19	18	37
20. โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี	5	5	10	74	63	137
รวม	74	125	199	1944	1776	3720

แหล่งที่มา www.area.obec.go.th. กลุ่มนโยบายและแผน งานข้อมูลสารสนเทศ

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ปีการศึกษา 2549

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้าราชการครูระดับประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 199 คน เป็นครูชาย 74 คน และครูหญิง 125 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มี 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบข้อมูลด้านส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบข้อมูลด้านส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตัวอย่างของแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับลักษณะเฉพาะของท่านตามความเป็นจริงในปัจจุบัน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

() โสด

() คู่

() หม้าย

4. ประสบการณ์ในการทำงาน จากประสบการณ์รวมทั้งหมด.....ปี

5. วุฒิการศึกษา

() ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

() ระดับปริญญาตรี

() ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู ของ อุบล วรรณพาด (2544:93-96) และ เต็มฤทัย เมฆสุวรรณ (2547 : 135-138)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู จากความรู้ที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Liker Scale) ได้แก่ ด้านความคิด ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ด้านความรู้สึก ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ได้แก่ เป็นประจำ บ่อย บางครั้ง น้อยครั้งและน้อยครั้งที่สุด

ก. ด้านความคิด

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู ด้านความคิด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่คำตอบตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	<u>ด้านความคิด</u> อาชีพครูช่วยให้ท่านมีศักยภาพที่เพิ่มขึ้น					
00	อาชีพครูทำให้ท่านต้องเหนื่อย					

ข. ด้านความรู้สึก

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่คำตอบตรงกับความรู้สึกมากที่สุดเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	<u>ด้านความรู้สึก</u> ท่านมีความภาคภูมิใจในอาชีพครู					
00	ท่านมีความรู้สึกว่าเงินเดือนที่ได้รับไม่เพียงพอ					

ค. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่คำตอบตรงกับ
กับการกระทำของท่านมากที่สุดเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำน้อยครั้งจนเกือบไม่ทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
0	<u>ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม</u> ท่านสามารถที่จะปฏิบัติตาม ระเบียบของโรงเรียนได้					
00	ท่านจะต้องมีภาระทำให้ต้องหยุด โรงเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

ด้านความรู้	ด้านความรู้สึก	ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	5
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	4
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	3
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นานๆ ครั้ง	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	น้อยครั้งที่สุด	1

ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผล
ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีเจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครู
 คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีเจตคติปานกลางต่อวิชาชีพครู
 คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีเจตคติทางลบต่อวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน ของ จิราพร ตั้งสุวรรณ (2546:129-131)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม การวางแผนในการทำงาน จากความรู้ที่ได้จากข้อ 3.1 และ 3.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) ได้แก่ จริงที่สุด
 จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ท่านไม่รู้ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ ในขณะที่ทำงาน					
00	ท่านเป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีระบบ เป็นไปตามขั้นตอนจนสำเร็จ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง	มีการวางแผนในการทำงานดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง	มีการวางแผนในการทำงานดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง	มีการวางแผนในการทำงานไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถาม บุคลิกภาพ ของ รัตนา ทองโคตร (2547:92-93)
- 4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ จากความรู้ที่ได้จากข้อ 4.1 และ 4.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert scale) ได้แก่ จริงที่สุด
จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้าง ไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ท่านมีความรู้สึกว่าง่ายเกินไปสำหรับความสามารถของท่าน					
00	ท่านรู้สึกเฉยๆ เมื่อมีใครมาว่าท่านทำงานไม่ดี					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ข้อความที่มีความหมายทางลบ

(คะแนน)

(คะแนน)

จริงที่สุด

5

1

จริง

4

2

จริงบ้าง

3

3

จริงน้อย

2

4

จริงน้อยที่สุด

1

5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามแนวคิดของ อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533:57-59) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลดังนี้

คะแนน 41-80 หมายถึง มีบุคลิกภาพแบบ เอ

คะแนน 16-40 หมายถึง มีบุคลิกภาพแบบ บี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ ของรัตนา ทองโคตร (2547:94)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบจากความรู้ที่ได้จากข้อ 5.1 และ 5.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) ได้แก่ จริงที่สุด
จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ขณะที่ท่านสอนไม่จำเป็นที่จะต้อง อยู่ในห้องเรียนกับเด็กนักเรียน ตลอดเวลา					
00	ท่านจะกระวนกระวายเมื่อพบว่า เด็กนักเรียนมีปัญหา					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
(คะแนน)		(คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีภาระงานที่รับผิดชอบปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีภาระงานที่รับผิดชอบน้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหารและนำมาสร้างเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร จากความรู้ที่ได้จากข้อ 6.1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ท่านจะมีการวิเคราะห์กิจกรรม ข้อดี-ข้อเสียก่อนที่จะเขียนแผนการ สอน					
00	ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจทำงานท่าน จะต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
(คะแนน)		(คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานจากผู้บริหารมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานจากผู้บริหารปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานจากผู้บริหารน้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และนำมาสร้างเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

7.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน จากความรู้ที่ได้จากข้อ 7.1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานเพื่อนร่วมงาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้าง ไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ก่อนที่ท่านจะเขียนแผนการสอน ท่านจะต้องคิดถึงวิธีการ ขั้นตอน เพื่อนร่วมงานได้จัดกิจกรรม					
00	เป็นประจำที่ท่านมักจะจัดเอกสาร ให้เป็นระเบียบเหมือนเพื่อนข้าง ห้อง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
(คะแนน)		(คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผล
 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานปาน

กลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานน้อย

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงาน ของ ชลกันต์ ยุงหนู (2547 :130-131)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงาน จากความรู้ที่ได้จากข้อ 8.1 และ 8.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>ด้านการสอน</u> ในขณะที่ท่านทำงานท่านมักคิดถึง ผลที่เกิดขึ้นในอนาคตเสมอ					
00	ท่านมักจะลงโทษเด็กโดยไม่มีการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง					
0	<u>ด้านงานอื่น ๆ ที่มิใช่การสอน</u> ท่านระมัดระวังในการทำบัญชี รายชื่อของนักเรียน					
00	ท่านรีบทำสมุดรายงานประจำตัว ของนักเรียนโดยไม่พิจารณาถี่ถ้วน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00	หมายถึง	มีความรอบคอบในการทำงานมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66	หมายถึง	มีความรอบคอบในการทำงานปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33	หมายถึง	มีความรอบคอบในการทำงานน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์นันทวิทย์ เผ่ามหานาคะ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

2. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูระดับประถมศึกษาที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้แก่ ครูที่โรงเรียนบ้านบางเลน โรงเรียนวัดผาสุกการามและ โรงเรียนบ้านประตู่หน้าพระพิมล จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test โดยคัดเลือกเฉพาะค่า t ที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ได้ผลดังนี้

2.1 แบบสอบถามเจตคติต่ออาชีพครูมี 25 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.145 – 4.062

2.2 แบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน มี 10 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.191 – 6.124

2.3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มี 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.035 – 4.686

2.4 แบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ มี 11 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.622 – 9.295

2.5 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานผู้บริหาร มี 12 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 4.561 – 10.693

2.6 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานเพื่อนร่วมงาน มี 9 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.879 – 7.232

2.7 แบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน มี 15 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.146-4.569

3. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกมาแล้วในข้อที่ 2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ผลดังนี้

3.1 แบบสอบถามเจตคติต่ออาชีพครู มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .875

3.2 แบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .925

3.3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .682

3.4 แบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .914

3.5 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานผู้บริหาร มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .970

3.6 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานเพื่อนร่วมงาน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ.935

3.7 แบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .862

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 199 ฉบับ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และการตอบแบบสอบถามแก่ครูระดับประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียน

เพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2549 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2549 และไปรับคืนแบบสอบถาม ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ ทุกฉบับ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดนการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำแล้วทดสอบด้วย t-test
 - 2.2 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมุติฐาน
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 16 ตัว และตัวแปรตาม คือ ความรอบคอบในการทำงาน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
X_1	แทน	เพศ : ชาย
X_2	แทน	เพศ : หญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	สถานภาพสมรส : โสด
X_5	แทน	สถานภาพสมรส : คู่
X_6	แทน	สถานภาพสมรส : หม้าย

X_7	แทน	ประสบการณ์ทำงาน
X_8	แทน	วุฒิการศึกษา : ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
X_9	แทน	วุฒิการศึกษา : ระดับปริญญาตรี
X_{10}	แทน	วุฒิการศึกษา : ระดับสูงกว่าปริญญาตรี
X_{11}	แทน	เจตคติต่อวิชาชีพครู
X_{12}	แทน	การวางแผนในการทำงาน
X_{13}	แทน	บุคลิกภาพ
X_{14}	แทน	ภาระงานที่รับผิดชอบ
X_{15}	แทน	การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร
X_{16}	แทน	การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน
Y	แทน	ความรอบคอบในการทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน ที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของครูในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครู การวางแผนในการทำงาน และบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของครูในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส และวุฒิการศึกษา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส และวุฒิการศึกษา

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	74	37.2
	หญิง	125	62.8
	รวม	199	100.0
สถานภาพสมรส	โสด	51	25.6
	คู่	122	61.3
	หม้าย	26	13.1
	รวม	199	100.0
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	2.5
	ปริญญาตรี	175	88.0
	สูงกว่าปริญญาตรี	19	9.5
	รวม	199	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ครูโรงเรียนในกลุ่มเพชรบัวหลวงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 199 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.2

จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพสมรสพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส : คู่ คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมา คือ สถานภาพสมรส : โสด คิดเป็นร้อยละ 25.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีน้อยที่สุด คือ สถานภาพสมรส : หม้าย โดยมีเพียงร้อยละ 13.1 ตามลำดับ

จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามวุฒิการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา : ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.9 รองลงมา คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีน้อยที่สุด โดยมีเพียงร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครู การวางแผนในการทำงาน และบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และความรอบคอบในการทำงานของครู กลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และ ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
อายุ	44.99	9.12	วัยกลางคน
ประสบการณ์ทำงาน	20.20	9.62	ปานกลาง
เจตคติต่อวิชาชีพครูโดยรวม	3.67	.41	ทางบวก
ด้านความคิด	3.59	.46	ปานกลาง
ด้านความรู้สึก	3.40	.62	ปานกลาง
ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	4.01	.55	ทางบวก
การวางแผนในการทำงาน	3.71	.51	ดี
บุคลิกภาพ	3.49	.30	แบบ เอ
ภาระงานที่รับผิดชอบ	3.74	.39	มาก
การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร	3.62	.63	ปานกลาง
การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน	3.65	.62	ปานกลาง
ความรอบคอบในการทำงาน	3.89	.41	ดี
ด้านการสอน	4.20	.47	ดี
ด้านงานอื่นๆที่ไม่ใช่การสอน	4.12	.54	ดี

จากตาราง 3 พบว่า ครูในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีอายุอยู่ในวัยกลางคน ประสบการณ์ทำงานปานกลาง เจตคติต่อวิชาชีพครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับทางบวก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เป็นอันดับ 1 และ

ด้านความคิด เป็นอันดับ 2 ส่วนด้านความรู้สึก เป็นอันดับ 3 มีเจตคติปานกลางต่อวิชาชีพครูด้านความคิด เจตคติปานกลางต่อวิชาชีพครูด้านความรู้สึก เจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครูด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม การวางแผนในการทำงานดี ภาระงานที่รับผิดชอบมาก บุคลิกภาพแบบ เอ มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหารปานกลาง การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับปานกลาง ความรอบคอบในการทำงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสอนในระดับดี เป็นอันดับ 1 ส่วนด้านงานอื่น ๆ ที่มิใช่การสอนในระดับดี เป็นอันดับ 2

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังแสดงในตาราง 4

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครู กลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{13}) ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร (X_{15}) การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน (X_{16}) และอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : หญิง (X_2)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรอบคอบในการทำงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีเพียง 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (X_1)

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครู มี 8 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_3) สถานภาพสมรส : โสด (X_4) สถานภาพสมรส : คู่ (X_5) สถานภาพสมรส : หม้าย (X_6) ประสบการณ์ทำงาน (X_7) วุฒิการศึกษา : ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (X_8) วุฒิการศึกษา : ระดับปริญญาตรี (X_9) และวุฒิการศึกษา : ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_{10})

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	6	16.731	2.789	33.584**
Residual	192	15.942	.083	
รวม	198	32.673		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มี 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแสดงการถดถอยพหุคูณปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 6 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียน เพชรบัวหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₄	.341	.077	.328	.632	.400	131.349**
X ₁₄ X ₁₂	.244	.064	.248	.672	.451	80.634**
X ₁₄ X ₁₂ X ₁₁	.187	.057	.236	.699	.489	62.235**
a = 1.025						
R = .699						
R ² = .489						
SE _{est} = .293						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัยที่ส่งผลโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ (X₁₄) การวางแผนในการทำงาน (X₁₂) และเจตคติต่อวิชาชีพครู (X₁₁) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมทำนายความแปรปรวนของความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 48.9

ในการสร้างสมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีดังนี้

สมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.025 + .341 X_{14} + .244 X_{12} + .187 X_{11}$$

สมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .328 X_{14} + .248 X_{12} + .236 X_{11}$$

ตารางที่ 4 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนตัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่มีต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียน
เพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	Y
X ₁	1	-1.000**	0.128	-.190**	.163*	0.01	0.103	0.009	-0.098	0.104	-0.056	-0.028	-0.082	-0.037	0.009	-0.047	-.145*
X ₂		1	-0.128	.190**	-.163*	-0.01	-0.103	-0.009	0.098	-0.104	0.056	0.028	0.082	0.037	-0.009	0.047	.145*
X ₃			1	-.379**	.224**	.168*	.805**	-0.035	0.075	-0.065	0.112	0.076	0.092	0.08	0.024	-0.009	0.004
X ₄				1	-.739**	-.228**	-.385**	-0.094	0.041	0.005	-0.131	-0.117	-0.04	-0.061	-.153*	-0.082	-0.039
X ₅					1	-.488**	.263**	0.062	-0.041	0.012	.251**	0.134	0.137	0.09	.258**	.140*	0.127
X ₆						1	0.119	0.033	0.006	-0.024	-.193**	-0.042	-.146*	-0.05	-.174*	-0.097	-0.133
X ₇							1	-0.003	0.014	-0.014	0.133	0.112	0.111	0.12	0.077	0.08	0.028
X ₈								1	-.434**	-0.052	0.026	0.077	0.087	0.004	0.046	0.132	-0.019
X ₉									1	-.877**	-.207**	-0.106	-.201**	-.150*	-0.055	-0.11	-0.082
X ₁₀										1	.215**	0.077	.177*	.164*	0.036	0.052	0.101
X ₁₁											1	.552**	.398**	.584**	.586**	.493**	.570**
X ₁₂												1	.412**	.677**	.545**	.513**	.595**
X ₁₃													1	.607**	.478**	.435**	.454**
X ₁₄														1	.539**	.540**	.632**
X ₁₅															1	.709**	.555**
X ₁₆																1	.509**
Y																	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานมีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้าราชการครูระดับประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 199คน เป็นครูชาย 74 คน และครูหญิง 125 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 สถานภาพสมรส
- 1.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

1.1.5 วุฒิการศึกษา

1.1.6 เจตคติต่อวิชาชีพครู

1.1.7 การวางแผนในการทำงาน

1.1.8 บุคลิกภาพ

1.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่

1.2.1 ภาระงานที่รับผิดชอบ

1.2.2 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร

1.2.3 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน

2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรอบคอบในการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มี 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส

ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่ออาชีพครูเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ มี 25 ข้อ มีค่า t

ระหว่าง 2.145 – 4.062 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .875

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการวางแผนในการทำงานเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณ

ค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ มี 10 ข้อ มีค่า t

ระหว่าง 2.191 – 6.124 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .925

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ มี 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง

2.035 – 4.686 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .682

ตอนที่ 5 แบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ มี 11 ข้อ มีค่า t ระหว่าง

2.622 – 9.295 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .914

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหารเป็น

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert Scale) มี 5 ระดับ มี 12 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 4.561 – 10.693 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .970

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน เป็น

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert Scale) มี 5 ระดับ มี 9 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.879 – 7.232 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .935

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความรอบคอบในการทำงานเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณ

ค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert Scale) มี 5 ระดับ มี 15 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.146-4.569 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .862

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 199 ฉบับ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และการตอบแบบสอบถามแก่ครูระดับประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2549 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2549 และไปรับคืนแบบสอบถาม ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ ทุกฉบับ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์กำหนด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงานกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{13}) ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร (X_{15}) และการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน (X_{16}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : หญิง (X_2)

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรอบคอบในการทำงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีเพียง 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (X_1)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครู มี 8 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_3) สถานภาพสมรส : โสด (X_4) สถานภาพสมรส : คู่ (X_5) สถานภาพสมรส : หม้าย (X_6) ประสบการณ์ทำงาน (X_7) วุฒิการศึกษา : ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (X_8) วุฒิการศึกษา : ระดับปริญญาตรี (X_9) และวุฒิการศึกษา : ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_{10})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) และเจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 48.9

5. สมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 1.025 + .341 X_{14} + .244 X_{12} + .187 X_{11}$$

5.2 สมการพยากรณ์ความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในรูปแบบมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .328 X_{14} + .248 X_{12} + .236 X_{11}$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{13}) ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร (X_{15}) และการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน (X_{16}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : หญิง (X_2) อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 เจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูที่มีเจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครู มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูมีความคิด ความรู้สึกและการปฏิบัติงานงานในอาชีพครู ในลักษณะ ชอบ พอใจ เห็นด้วย สนับสนุน หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่สนับสนุนหรือเฉยๆ ซึ่งสามารถ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ต่อไปนี้ ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครูด้านความคิด คือ การที่ครูเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของการประกอบวิชาชีพครู เจตคติต่อวิชาชีพครูด้านความรู้สึก คือการที่ครูมีความชอบ ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ ความสนใจ ที่มีต่อการประกอบวิชาชีพครู โดยรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่มีคุณค่า และมีความพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับ และเจตคติต่อวิชาชีพครูด้านพฤติกรรม คือการที่ครูมีความเอาใจใส่ในการทำงาน ตั้งใจสอน สามารถปฏิบัติตามระเบียบที่โรงเรียนจัดไว้ได้อย่างดีและมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองจากลักษณะพฤติกรรมที่กล่าวทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยลาติโป (Ladipo.1985 : 2041 – A) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองซิดาโก โดยทำการสอบถามกับครูจำนวน 130 คน และสัมภาษณ์ครูอีก 30 คน ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติอย่างมากคือ ความพึงพอใจในการทำงานความกระตือรือร้น และความสำเร็จในชีวิต

1.2 การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าครูที่มีการวางแผนในการทำงานดี มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูมีการ

กำหนดวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการทำงานไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ การเขียนแผนการสอน การเตรียมอุปกรณ์การสอนและสื่อการสอน ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวนี้ทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก ดังที่ ดิลก บุญเรืองรอด (2538 : 31) กล่าวว่า การวางแผนช่วยให้เกิดความรอบคอบในการที่นำสิ่งแวดล้อมภายนอกและองค์ประกอบภายในของบุคคล มาพิจารณาเตรียมทางเลือกหรือทางออกไว้ล่วงหน้า แทนที่จะตระหนกตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

1.3 บุคลิกภาพ (X_{13}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นครูที่มีบุคลิกภาพปรี๊ดร้อน ชอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกเวลาผ่านไปรวดเร็ว มีความพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จ ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดสำเร็จผล รักความก้าวหน้า ไม่ชอบการรอคอย ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวนี้ทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก ดังที่ จรรยา สุวรรณทัต. (2546 : 219 – 220) กล่าวว่า การปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ บุคลิกภาพมีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น มีการยอมรับของกลุ่ม คนที่มีบุคลิกภาพดี มักจะเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป โอกาสของการที่จะติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นก็ย่อมมีมากขึ้น ทำให้ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่การงานตลอดจนทำให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจอีกด้วย

1.4 ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูที่มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูมีหน้าที่หลากหลาย ได้แก่ ด้านการสอน โดยครูต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถอธิบายเนื้อหาอย่างละเอียดครบถ้วน มีการเลือกใช้สื่อที่ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการการสอน และการระมัดระวังการใช้คำพูดกับเด็กไม่ก่อให้เกิดความคับข้องใจหรือจดจำคำพูดที่ไม่เหมาะสม และด้านงานธุรการห้องเรียนและงานอื่นๆที่มีใช้การสอน เช่น การทำบัญชีรายชื่อนักเรียน การทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน การตรวจสอบครุภัณฑ์ การฝึกอบรม หน้าที่ในการดูแลกิจกรรมในวันสำคัญ และหน้าที่ได้รับมอบหมายมีใช้การสอน เป็นต้น ครูต้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานโดยทำงานเสร็จตรงต่อเวลาปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรค ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยงงานพยายามปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ได้แก่ มีความตั้งใจในการสอน ส่งงานและมาปฏิบัติงานได้ตรงต่อเวลา มีความขยัน อดทน มีเมตตา กรุณา เอาใจเด็กนักเรียน และมีการ

ปรับปรุงวิธีการสอนให้มีศักยภาพสูงสุด ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวนี้ทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก

1.5 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร (X_{15}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูที่มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหารมาก มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ การที่ครูกระทำตามพฤติกรรมที่ผู้บริหารปฏิบัติในการทำงานที่แสดงถึงความรอบคอบ ได้แก่ การตัดสินใจในการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น มีการคิด วิเคราะห์กิจกรรมในการมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม มีระบบ ระเบียบในการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร มีการวางแผนงานและวิธีการแก้ปัญหาไวล่วงหน้า ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวนี้ทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก

1.6 การเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน (X_{16}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูที่มีการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงานมาก จะมีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ การที่ครูทำตามพฤติกรรมที่เพื่อนร่วมงานปฏิบัติในการทำงานที่แสดงถึงความรอบคอบ ได้แก่ เป็นผู้ชี้ข้างสังเกต มีการตรวจสอบงานก่อนส่ง มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ขั้นตอน มีการทดลองใช้สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ก่อนการใช้งานจริง และมีเป็นผู้ที่มีระเบียบ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้เพื่อนร่วมงานประสบความสำเร็จในการทำงาน และเพื่อนร่วมงานเป็นผู้ใกล้ชิดกับครูมากที่สุดในการทำงาน การเห็นและซึมซับพฤติกรรมความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงานทุกวันย่อมทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมากได้

1.7 เพศ : หญิง (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ข้าราชการครูหญิง มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ข้าราชการครูหญิง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูทางสังคมที่แตกต่างจากเพศชาย เพศหญิงจึงสามารถปรับตัวในการทำงาน มีความตั้งใจในการทำงานดี และธรรมชาติของเพศหญิงมีความละเอียดอ่อนในการทำงาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความสุขุมเยือกเย็น มีความมั่นใจในตนเองสูง มีความยืดหยุ่นในการทำงาน และสามารถจัดสรรเวลาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวนี้ทำให้ข้าราชการครูหญิง มีความรอบคอบในการทำงานมาก ดังที่ แคสเนอร์ และอุลล์แมน (ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ. 2531 : 59; อ้างอิงมาจาก Krasner and Ullman. 1974) ที่กล่าวว่า เพศเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ แตกต่างกันไป เช่น ในด้านการปฏิบัติงาน แม้ว่าในปัจจุบัน ความแตกต่างในแง่ความสามารถใน

การทำงานระหว่างเพศจะลดน้อยลงทุกที แต่ความแตกต่างระหว่างเพศก็ยังคงเป็นตัวแปรที่ส่งผลจิตลักษณะและพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะ ตั้งแต่เกิดผู้หญิงกับผู้ชายต่างมีโลกทางสังคมที่แตกต่างกัน เช่น การเรียนรู้บทบาท ความคาดหวังทางสังคม ค่านิยม เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบหรือลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกอบรมสั่งสอน อันมีผลถึงบทบาททางสังคม งานอดิเรก การกีฬา การพักผ่อน และความคาดหวังในอาชีพ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีเพียง 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (X_1) มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรอบคอบในการทำงาน แสดงว่า ข้าราชการครูชาย มีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ธรรมชาติของข้าราชการครูชาย ไม่ชอบเรื่องหยาบหยาบ ไม่สนใจรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพราะอาจคิดว่าเป็นลักษณะของเพศหญิง ข้าราชการครูชายชอบคิดและกระทำสิ่งที่เป็นเป้าหมายใหญ่ คิดองค์รวมเพื่อพัฒนาตนเองและประเทศชาติ เนื่องจากชายไทยส่วนใหญ่มักได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากผู้ปกครองเช่นนั้น และเพศชายมักเป็นช่างทำหน้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียดปลีกย่อยมักเป็นหน้าที่ของเพศหญิง จึงทำให้ข้าราชการครูชาย มีความรอบคอบในการทำงานน้อยได้

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครู มี 8 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_3) สถานภาพสมรส : โสด (X_4) สถานภาพสมรส : คู่ (X_5) สถานภาพสมรส : หม้าย (X_6) ประสบการณ์ทำงาน (X_7) วุฒิการศึกษา : ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (X_8) วุฒิการศึกษา : ระดับปริญญาตรี (X_9) และวุฒิการศึกษา : ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_{10}) อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 อายุ (X_3) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีอายุมากบางคนมีรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีอายุมากบางคนมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ทำให้เข้าใจสังคมรวมทั้งตนเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ และปรับตัวกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในการทำงาน ยอมรับความสามารถของผู้อื่นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จึงทำให้เป็นผู้ที่มีความรอบคอบในการทำงาน

ครูที่มีอายุมากบางคนมีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีอายุมากขาดการพัฒนาความรู้ ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ไม่ยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ มีพฤติกรรมเฉื่อยชา เกิดความเบื่อหน่ายกับงาน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าคิดตัดสินใจ ซึ่งส่งผลต่อการทำงานและผลกระทบโดยตรงความรอบคอบในการทำงาน

ดังนั้นสรุปได้ว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลกานต์ ยุงหนู.(2547:

96) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

3.2 สถานภาพสมรส : โสด (X_4) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีสถานภาพโสดบางคนมีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่ไม่มีภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวและไม่มีข้อจำกัดของเวลา จึงมีความตั้งใจและทุ่มเทให้กับงาน ทำให้มีความรอบคอบในการทำงานตามมาด้วย

ครูที่มีสถานภาพโสดบางคนมีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีสถานภาพสมรสโสดบางคน เมื่อมีปัญหาในการทำงานไม่มีคู่คิดคอยให้คำปรึกษาทำให้เกิดภาวะเครียด ขาดสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ มีความเป็นอิสระ ยึดตนเองเป็นสำคัญในการตัดสินใจ สนใจเรื่องส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ทำให้มีความรอบคอบในการทำงานน้อย

ดังนั้นสรุปได้ว่า สถานภาพโสด ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลกานต์ ยุงหนู.(2547: 107) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสถานภาพโสด ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

3.3 สถานภาพสมรส : คู่ (X_5) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีสถานภาพสมรสคู่บางคนมีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่สมรสแล้วได้คู่ชีวิตที่ดี มีคนให้กำลังใจและมีความเข้าใจในงานที่ทำ ไม่มีความขัดแย้งภายในครอบครัว มีที่ปรึกษาสามารถระบายความคับข้องใจในการทำงานช่วยลดความเครียดในการทำงาน รวมทั้งทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมาก จึงทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก

ครูที่มีสถานภาพสมรส คู่บางคนมีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ครูมีภาระหน้าที่ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ดูแลสมาชิกในครอบครัว เช่น สามี ภรรยาและบุตรธิดา เป็นต้น และบางครั้งเกิดปัญหาภายในครอบครัว ก็ต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งไปแก้ปัญหาดังกล่าว ครูจึงมีเวลาในการทำงานน้อยลง ไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ ย่อมทำให้มีความรอบคอบในการทำงานน้อยลง

ดังนั้นสรุปได้ว่า สถานภาพคู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลกานต์ ยุงหนู. (2547:98) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรู๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสถานภาพคู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรู๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

3.4. สถานภาพสมรส : หม้าย(X_6) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีสถานภาพสมรสหม้ายบางคนมีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีสถานภาพสมรสหม้ายบางคนไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาจึงมีเวลาเป็นส่วนตัวมากขึ้นและไม่มีภาระความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากนัก สามารถปรับตัวกับการไม่มีชีวิตคู่ โดยที่ไม่ต้องหมกมุ่นมีความเครียดกับปัญหาของคู่สมรส ในกรณีที่มิบุตร ธิดา บางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมาก มีความเป็นผู้นำ มีความเข้มแข็งขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูก ไม่ต้องการให้ลูกมีปมด้อย มีเวลามากขึ้น สามารถทุ่มเทเวลาให้กับลูกได้เต็มที่ส่งผลถึงการปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ โดยมองถึงอนาคตของบุตร ธิดา จึงทำให้มีความรอบคอบในการทำงานมาก

ครูที่มีสถานภาพสมรสหม้ายบางคนมีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีสถานภาพสมรสหม้ายบางคนรู้สึกว่ตนเองขาดที่พึ่ง ขาดรายได้ ไม่มีที่ปรึกษา ในกรณีที่มิบุตรธิดา ก็ต้องมีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวมากขึ้น ทำให้เกิดความท้อแท้ ไม่มีกำลังใจ ไม่มีความเป็นผู้นำ ขาดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ และมีการปรับตัวเข้ากับสังคมไทยได้น้อย จึงทำให้มีความรอบคอบในการทำงานน้อยไปด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่า สถานภาพสมรส : หม้าย ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

3.5. ประสิทธิภาพทำงาน(X_7) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีประสิทธิภาพทำงานมากบางคน มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีประสิทธิภาพมาก จะมีความรู้ความชำนาญในการทำงานมาก จะเข้าใจจุดอ่อนของการทำงานแต่ละอย่างได้เป็นอย่างดี เมื่อเกิดความผิดพลาดจากการไม่รอบคอบในการทำงาน ก็จะจดจำและหาทางแก้ไขเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพจนเป็นที่ยอมรับแก่เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป ทำให้ครูที่มีประสิทธิภาพทำงานมากบางคน มีความรอบคอบในการทำงานมาก

ครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากบางคน มีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก อาจเกิดการเบื่อหน่ายในกาทำงาน ขาดความตั้งใจ ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน และเมื่อทำงานลุล่วงด้วยดีก็ไม่มีใครยอมรับ และตระหนักถึงความสำคัญของเขา จึงเกิดความท้อแท้ในการทำงาน ซึ่งทำให้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากบางคน มีความรอบคอบในการทำงานน้อยลงได้

ดังนั้น สรุปได้ว่า ประสบการณ์ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของ ครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลกานต์ ยุงหนู.(2547:96) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรประสบการณ์ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

3.6 วุฒิการศึกษา : ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี(X_6) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีบางคนมีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีขาดความรู้ทางด้านวิชาการ ความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งทำให้ครูเกิดความระมัดระวังในการทำงานมากขึ้น เกรงว่าการทำงานของตนจะไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร ซึ่งทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีบางคนต้องพยายามให้ตนเองมีความรอบคอบในการทำงานมากขึ้น

ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีบางคนมีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีบางคน ขาดความรู้ทางด้านวิชาการ ความสามารถในการตัดสินใจในการทำงาน จึงไม่เอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ ทำงานผิดพลาดบ่อยครั้ง และมักไม่ได้รับการยอมรับให้ทำงานชิ้นสำคัญ เขาจึงไม่เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่กระตือรือร้นที่จะปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีบางคนมีความรอบคอบในการทำงานน้อยลงได้

ดังนั้น สรุปได้ว่า วุฒิการศึกษา : ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลกานต์ ยุงหนู.(2547:102) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

3.7 วุฒิการศึกษา ; ระดับปริญญาตรี (X_9) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีบางคน มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จะมีความรู้ ความสามารถในด้านวิชาการมาก มีการทำงานอย่างมีระบบ มีการวางแผนล่วงหน้า และสามารถทำงานได้สำเร็จตามแผนที่ได้กำหนดไว้ จึงทำให้มีความรอบคอบในการทำงานมาก

ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีบางคนมีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จะเกิดความมั่นใจในตนเองในการทำงานมากเกินไป จนทำงานด้วยความประมาทขาดความรอบคอบ ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คิดว่าตนเองทำงานได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้มีความรอบคอบในการทำงานน้อย

3.8 วุฒิการศึกษา : ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_{10}) ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แสดงว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีบางคนมีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้ ความเข้าใจ จนมีความสามารถปฏิบัติงานให้เกิดความชำนาญ เรียนรู้เทคนิคต่างๆ มีการฝึกฝนด้วยความคล่องแคล่ว ละเอียดลออ มีทักษะในการทำงานมาก จึงทำให้ครูครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีบางคนมีความรอบคอบในการทำงานมาก

ครูวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีบางคน มีความรอบคอบในการทำงานน้อย ทั้งนี้เพราะ ครูวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีบางคนคิดว่าตนเองมีความสามารถปฏิบัติงานมากกว่าคนที่วุฒิการศึกษาต่ำกว่า จึงไม่สนใจที่จะเรียนรู้ ทำให้ขาดความชำนาญในการปฏิบัติงานจริง จึงไม่มีความคล่องแคล่ว ไม่ละเอียดลออในการทำงาน เพราะไม่รู้จุดอ่อนของการทำงาน ทำงานด้วยความประมาท เมื่อมีปัญหาการทำงานก็ไม่ปรึกษาใครเพราะกลัวเสียหน้า จึงทำให้ครูวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีบางคน มีความรอบคอบในการทำงานน้อย

ดังนั้นสรุปได้ว่า วุฒิการศึกษา : ระดับสูงกว่าปริญญาตรีไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลกานต์ ยุงหนู.(2547: 102) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี กรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

4.ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) และเจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 48.9 อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรก แสดงว่าครูที่มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ทำให้มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูมีหน้าที่หลากหลาย ได้แก่ ด้านการสอน โดยครูต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถอธิบายเนื้อหาอย่างละเอียดครบถ้วน มีการเลือกใช้สื่อที่ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการการสอน และการระมัดระวังการใช้คำพูดกับเด็กไม่ก่อให้เกิดความคับข้องใจหรือจดจำคำพูดที่ไม่เหมาะสม และด้านงานธุรการห้องเรียนและงานอื่นๆที่มีใช้การสอน เช่น การทำบัญชีรายชื่อนักเรียน การทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน การตรวจสอบครุภัณฑ์ การฝึกอบรม หน้าที่ในการดูแลกิจกรรมในวันสำคัญ และหน้าที่ได้รับมอบหมายมีใช้การสอน เป็นต้น ครูต้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานโดยทำงานเสร็จตรงต่อเวลาปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรค ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยงงานพยายามปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ได้แก่ มีความตั้งใจในการสอน ส่งงานและมาปฏิบัติงานได้ตรงต่อเวลา มีความขยัน อดทน มีเมตตา กรุณา เข้าใจเด็กนักเรียน และมีการปรับปรุงวิธีการสอนให้มีศักยภาพสูงสุด ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวนี้ทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก ดังนั้น ครูที่มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก จะทำงานด้วยความไม่ประมาท มีความระมัดระวังที่จะไม่ทำให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน จึงทำให้ครูที่มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ทำให้มีความรอบคอบในการทำงานมาก

4.2 การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสอง แสดงว่า ครูที่มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ การที่ครูมีกำหนดวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการทำงานไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ การเขียนแผนการสอน การเตรียมอุปกรณ์การสอนและสื่อการสอน ทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงานได้ เมื่อมีปัญหาในการทำงานเกิดขึ้น ก็สามารถคิดวางแผนแก้ปัญหาไว้ล่วงหน้าได้เป็นอย่างดี ดังที่ ดิลก บุญเรืองรอด (2538 : 31) กล่าวว่า การวางแผนช่วยให้เกิดความรอบคอบในการที่นำ

สิ่งแวดล้อมภายนอกและองค์ประกอบภายในของบุคคล มาพิจารณาเตรียมทางเลือกหรือทางออกไว้ล่วงหน้า แทนที่จะตระหนักตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

4.3 เจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสาม ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่าครูที่มีเจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครู ทำให้มีความรอบคอบในการทำงานมาก ทั้งนี้เพราะ ครูมีความคิด ความรู้สึกและการปฏิบัติงานงานในอาชีพครู ในลักษณะชอบ พอใจ เห็นด้วย สนับสนุน หรือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่สนับสนุนหรือเฉยๆ ซึ่งสามารถ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ต่อไปนี้ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพครูด้านความคิด คือ การที่ครูเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของการประกอบวิชาชีพครู เจตคติต่อวิชาชีพครูด้านความรู้สึก คือการที่ครูมีความชอบ ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ ความสนใจ ที่มีต่อการประกอบวิชาชีพครู โดยรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่มีคุณค่า และมีความพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับ และเจตคติต่อวิชาชีพครูด้านพฤติกรรม คือการที่ครูมีความเอาใจใส่ในการทำงาน ตั้งใจสอน สามารถปฏิบัติตามระเบียบที่โรงเรียนจัดไว้ได้อย่างดีและมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองจากลักษณะพฤติกรรมที่กล่าวทำให้ครูมีความรอบคอบในการทำงานมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยลาดีโป (Ladipo.1985 : 2041 – A) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองซิดาโก โดยใช้การสอบถามกับครูจำนวน 130 คน และสัมภาษณ์ครูอีก 30 คน ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติอย่างมากคือ ความพึงพอใจในการทำงานความกระตือรือร้น และความสำเร็จในชีวิต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบข้อมูลและพิจารณา สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการในการส่งเสริมให้ครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ให้มีความรอบคอบในการทำงานที่เหมาะสมและถูกต้องในการทำงาน โดยนำปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ (X_{14}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) และเจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) ดังนั้นผลจากการวิจัยครั้งนี้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ

วางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการส่งเสริมให้บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมให้มีความรอบคอบในการทำงานดังนี้

1.1 ภาระงานที่รับผิดชอบเป็นตัวแปรที่พยากรณ์ที่ดีที่สุด ดังนั้นการที่ต้องการให้ครูมีความรอบคอบในการทำงาน ผู้บริหาร ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะมีการแบ่งงานให้มีความเหมาะสม กับความสามารถ และความถนัดของครูแต่ละคน มีการจัดการฝึกอบรมโดยมีเป้าหมายให้ครูมีความตั้งใจในการสอน สามารถส่งงานและปฏิบัติงานได้ตรงต่อเวลา มีความขยัน อดทน มีเมตตา กรุณาเข้าใจเด็กนักเรียน และมีการปรับปรุงวิธีการสอนให้มีศักยภาพสูงสุด เป็นต้น ควรจะมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้ครูได้มีการผ่อนคลายหลังจากที่ทำงาน

1.2 การวางแผนในการทำงานเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีเป็นอันดับสอง ดังนั้นผู้บริหาร ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับครู ควรจะมีการจัดกิจกรรม การฝึกอบรมให้ครูสามารถที่จะกำหนดวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการทำงานไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ การเขียนแผนการสอน การเตรียมอุปกรณ์การสอนและสื่อการสอนได้ มีการมอบรางวัลสำหรับครูที่มีการวางแผนในการทำงานที่ดี เช่น ครูที่สามารถเขียนแผนการสอน โครงการ กิจกรรมในการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ อย่างเป็นประจำ

1.3 เจตคติต่อวิชาชีพครูเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีเป็นอันดับสาม ดังนั้นผู้บริหาร ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรจะมีการจัดกิจกรรมให้ครูได้มีการเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของการประกอบวิชาชีพครู ความชอบ ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ ความสนใจ ที่มีต่อการประกอบวิชาชีพครู โดยรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่มีคุณค่า และมีความพอใจในผลตอบแทนที่ได้รับ การเอาใจใส่ในการทำงานด้วยความ ตั้งใจสอน และสามารถปฏิบัติตามระเบียบที่โรงเรียนจัดไว้ได้ อย่างดีและมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆเพื่อพัฒนาตนเองและควรจะมีการให้รางวัลเล็กน้อย เพื่อให้ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการทำงาน นอกเหนือจากตัวแปรที่กล่าวมาแล้ว เช่น ภาระงานที่รับผิดชอบต่อครอบครัว สุขภาพจิต ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บริหาร สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน และสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานกับกลุ่มตัวอย่างในหน่วยงานอื่นๆ เช่น ตำรวจ แพทย์ พยาบาล พนักงานธนาคาร พนักงานบริษัท และนักเรียน เป็นต้น

2.3 ควรพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงาน ได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ(X_{14}) การวางแผนในการทำงาน (X_{12}) และเจตคติต่อวิชาชีพครู (X_{11}) โดยนำไปทดลองเพื่อพัฒนาความรอบคอบในการทำงาน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาในการทำงาน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรม และกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2527). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์นามกฏราชวิทยาลัย, 2527.
- การประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. สำนักงาน. ผลการดำเนินโครงการขยายโอกาสการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดปี 2533-2539. สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด.
- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2539). **จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่**. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์. (2522). **อิทธิพลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีพฤติกรรมที่เลียนแบบ
ของเด็กอนุบาล**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรรณิการ์ เป้งขำ. (2535, ตุลาคม-มกราคม). พฤติกรรมการเลียนแบบ. **สุทธิปริทัศน์** .6(17) : 18-26.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). **การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว 2**. กรุงเทพฯ : บำรุงสาสน์.
- กันยา สุวรรณแสง. (2544). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : บริษัท รวมสาสน์ (1977) จำกัด.
- กาญจนา ควรสุมภา. (2516). **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว กับตัว ความรู้สำนึกผิด
ชอบ และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร. จัดสำเนา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2541). **ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ 2**. กรุงเทพฯ : ชัดเชดมีเดีย.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2531). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537) . **วิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จารุวรรณ ศรีสว่าง. (2542). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของครูระดับมัธยมศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จำเนียร พลหาญ. (2541). **ศึกษาระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูสภา
พ.ศ. 2537 ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปี
การศึกษา 2540**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- จิราพร ตั้งสุวรรณ. (2546). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการวางแผนจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 2 สังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ชลกานต์ ยุงหนู. (2547). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรอบคอบในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายขาย บริษัท เอส พี ซี โฮลดิ้งกรุ๊ป จำกัด เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ดิลก บุญเรืองรอด. (2538). **การวางแผนการศึกษาระดับสถาบันการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- เต็มฤทัย เมฆสุวรรณ. (2547). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนของนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์วรรณ กิตติพร. (2531). **คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น**. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- เทพปรานี ศิริวิทยารักษ์. (2535). **การศึกษาปัญหาและทัศนคติต่อการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ส.605 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในเขตกรุงเทพ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). **องค์การและการจัดการ ทันสมัยยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). **ความเป็นครู**. ภูเก็ต : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข. (2542). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในอาชีพของผู้บริหารสตรีในธนาคารพาณิชย์ไทย**. ปรินูญานิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- นิภูล ประทีปพิชัย. (2540). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการปฏิบัติงานของศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

นิตยา เจียรระโน ปรีเปรม. (2533). **ความรู้สึกมั่นคงในการทำงานของลูกจ้างเอกชน ศึกษาเฉพาะ
กิจการอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าผู้ชายและเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์**

กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถ่ายเอกสาร

บุญเรือง ศรีทรัพย์. (2542). **การศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผล
การเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียนโดยใช้รูปแบบขั้นลดหลั่น.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.**

เบญจมาภรณ์ เสนารัตน์. (2549). **การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความท้าทายในการ
ปฏิบัติงานของข้าราชการครูกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.**

ประชุม รอดประเสริฐ. (2528). **นโยบายการวางแผน : หลักการและทฤษฎี ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**

ประพาฬรัตน์ บุรีรัตน์. (2535, กุมภาพันธ์-มีนาคม). **สิ่งที่ทุกคนควรรู้เกี่ยวกับความเครียด. กรุงเทพฯ :**
แนะแนว 26(139): 68-73

ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว **เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง :**
ตามหนังสือที่ รล.0003/18888ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 สำนักราชเลขาธิการ
พระบรมมหาราชวัง กทม

ประสงค์ หอมชื่น. (2548). **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. กศ.ม.
(บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.**

ปรีชา ธรรมมา. (2548,มกราคม). เอกลักษณ์แห่งตน. **สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 34: 49-64.**

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2532). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.**

ปัญจพร โรจน์เจริญ. (2545). **การศึกษาความท้าทายในการทำงานบริการเรื่องโรคเอดส์ของ
บุคลากรสาธารณสุขในเขตสาธารณสุขที่ 4. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.**

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). **สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.**

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). **จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนศึกษา.**

พนัส หันนาคินทร์. (2530). **การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. พิษณุโลก : โครงการตำรา
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.**

- พรทิพย์ บุญเจริญ.(2546). **บทบาทด้านการเรียนการสอนตามแนวของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตปทุมธานี 4.** สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2533). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความท้าทายในการปฏิบัติงานของครู ประถมศึกษาในภาคกลาง.** ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- มาลี บุญเกตุ. (2546). **การศึกษาบริหารงานสู่ความเป็นเลิศ กรณีศึกษาโรงเรียนเจ็ยไ้ อำเภอ โพธาราม จังหวัดราชบุรี.** สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ยนต์ ชุมจิต. (2544). **การศึกษาความเป็นครูไทย.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ยนต์ ชุมจิต. (2536). **ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา นันทะไชย : www.sufficiencyeconomy.org.
- รัชนิกร ประพาสาร. (2547). **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการทำงานของครู ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษา.** ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ทองโคตร. (2547). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงานของ พนักงานบริษัทผลิตเครื่องประดับเงิน กรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรางคณา ทุรินไธสง. (2545). **การศึกษาความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของครู โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพ. งานวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ปถ.692 ภาคนิพนธ์ระดับสูงทางวิชา ปถ.693. กศ.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.**
- วรรณภา อภาอดุล. (2545). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน ของครู วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). **หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิลัย ตั้งจิตสมคิด. (2539). **การศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

ศรันย์ ชัยวงษา. (2545). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของข้าราชการครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). **เจตคติ**. กรุงเทพฯ : ดี ดี บุ๊คสโตร์.

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2531). **ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์. ดศ.ด. (พัฒนาศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.**

สงวนศรี วิรัชชัย. (2527). **จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สกยาพร.

สนั่น สุธากุล. (2530). **การศึกษาปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสตูล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลา. ถ่ายเอกสาร.**

สมจิต อุดม. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในภาคใต้. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.**

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ : <http://www.moe.go.th>

สาโรช บัวศรี. (2539). **รวมบทความและงานเขียนการศึกษา ปรัชญาการศึกษา ประชาธิปไตย และจริยธรรมของศาสตราจารย์ ดร.บัวศรี** กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2546). **รายงานวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรพื้นฐาน ของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตร** กรุงเทพมหานคร: กองวิจัย การศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2547). **การเมืองการบริหารของไทยในยุคโลกาภิวัตน์ การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ แห่งชาติครั้งที่ 5** กรุงเทพมหานคร . สำนักงาน 2547.

- สุจรรยา ใจหาญ. (2548). **การศึกษาการปฏิบัติงานของครูด้านการวัดและการประเมินผลตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทน์เอม. (2544). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.
- สุเทพ เขาวลิต. (2524). **หลักการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุภาพร พิศาลบุตร. (2544). **หลักการวางแผน**. กรุงเทพฯ : ศูนย์เอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2544). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2523). **จิตวิทยาการปรับตัว**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **ครบเครื่องเรื่องการคิด**. กรุงเทพฯ : ดวงกมลสมัย.
- หัตยา มัทยาท. (2541). **ปัจจัยบุคคล ปัจจัยการทำงาน และปัจจัยทางจิตใจ ที่เกี่ยวข้องกับความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลวิชาชีพประจำการในโรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2526). **หลักและเทคนิคการวางแผน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรอนงค์ ธีบุญวัน. (2539). **การแนะแนวอาชีพ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2533). **ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา**. สารนิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2542). **ประธานสภาสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : คำกล่าวเปิดงานสัมมนาวิชาการประจำปี ๒๕๔๒ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง**. ณ. โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน ชลบุรี; 18 ธันวาคม.
- อารี พันธุ์มณี. (2544). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- อุทัยรัตน์ เนียรเจริญสุข. (2547). **ปัจจัยทางชีวะสังคม ลักษณะทางพุทธและจิตลักษณะที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเครื่องประดับ**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

อุบล วรรณพาด. (2544). **เจตคติต่ออาชีพครู ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

Allport, J. A. (1972). **Economics**. Cambridge. Cambridge University Press.

Bany Mary and Louis V. Jhonson. (1975). **Education and Social Psychology**. New York Macmillan.

Brim, B (1966, July-August) . "Attitude Change in Teacher Education Students," **the Journal of Education Research**. 59(7):441-445.

Brim, Orville Gibert, Jr. (1965). **Education for child rearing**. New York : Free Press.

Collins, Bars E. (1970). **Social Psychology**. Massachusetts: Addison-Westley Process. Illinois: A. T. Jersild. Perntice-Hall Psychology Series.

Freedman. (1999). **Social Psychology**. Englewood Cliffs : Prentice-Hall.

Fishbeinn, Marity. (1967). **Reading in Attitude Theory and Measurement**. New York : Wiley and Sons.

Guilford, J. P. (1978). **Fndamental statistics in Psychology and Education**. Tokyo: McGraw-hill kogakusha.

Ladipo, Betly. (1985, January) "Motivational Factors and Attitude Change in Teacher," **Dissertation Abstracts International**. 47(7):2041.

McDavid, Jim. (1995). **Personality Psychology: a students-centered approach**. Thousand Oaks, Calif: Sage.

McDavid, John W. (1989). **Social Psychology** individually, groups, societies, New York: Harper.

Mori, Takako. (1966, December) "Analysis of Factors Influencing Motivations for Becoming a Teachers," **Journal of Educational Research**. 60(4):174-179.

Mortenson, Robert Allbert. (1972, April) "Student Attitude Change," **Dissertation Abstracts International**. 32(10):1912-A.

Muss, Rolf E. (1968, December) "Differential Effects of Studying Versus Teaching on Teachers Attitude," **Journal of Educational Research**. 63(2):185-188.

Shaver, Kelly G. (1977). **Principles of Social Psychology**. Cambridge : Wingthrop Publishers.

Weiten, Wayne. (1998). **Psychology : themes and variation**. Pacific Grove, Calif: Brooks

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มโรงเรียนเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

เรียนคุณครูทุกท่าน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงานของครูกลุ่มเพชรบัวหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม คุณครูทุกท่านสามารถแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกได้อย่างอิสระ เพราะไม่มีข้อใดถูก ข้อใดผิด คำตอบของท่านไม่กระทบกับหน้าที่การงาน หรือสถานภาพในหน้าที่การงานของท่านประการใด แต่ข้อมูลที่จะสรุปออกมาเป็นภาพรวมเพื่อให้มองเห็นภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อความรอบคอบในการทำงาน และคำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับ

ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามให้ตรงความจริงมากที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น มี 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบข้อมูลด้านส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามภาระที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาว กานต์กมล นาคศรีสังข์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ตอนที่1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับลักษณะเฉพาะของท่านตามความเป็นจริงในปัจจุบัน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

() โสด

() คู่

() หม้าย

4. ประสบการณ์ในการทำงาน จากประสบการณ์รวมทั้งหมด.....ปี

5. วุฒิการศึกษา

() ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

() ระดับปริญญาตรี

() ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู

ก.ด้านด้านความคิด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่คำตอบตรงกับ ความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1.	อาชีพครูช่วยให้ท่านมีศักยภาพเพิ่มขึ้น					
2.	อาชีพครูทำให้ท่านต้องเหนื่อย					
3.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญของประเทศ					
4.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีชื่อเสียงในสังคม					
5.	อาชีพครูสามารถเลื่อนตำแหน่งได้ง่าย					
7.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ขาดความเป็นอิสระในการทำงาน					
8.	สังคมยอมรับผู้ประกอบอาชีพครู					
9.	สังคมให้ความเคารพผู้ประกอบอาชีพครู					

ข. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่คำตอบตรงกับความรู้สึกมากที่สุดเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านรู้สึกไม่พอใจว่าเงินเดือนที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต					
2.	ท่านรู้สึกพอใจที่โรงเรียนมีสวัสดิการที่ดี					
3.	ท่านรู้สึกไม่พอใจเมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการอื่นงานของครูเป็นงานที่คนทั่วไปให้ความสำคัญน้อย					
4.	ท่านรู้สึกภูมิใจว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มั่นคง					
5.	ท่านรู้สึกภูมิใจว่าครูเป็นอาชีพที่มีคุณค่าจำเป็นที่จะต้องมีการประกอบวิชาชีพ					

ค. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่คำตอบตรงกับ การกระทำของท่านมากที่สุดเพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำเกือบทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
นานๆครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของท่านที่ท่านทำน้อยครั้งจนเกือบไม่ทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อย ครั้ง ที่สุด
1.	ท่านสามารถปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนได้					
2.	ท่านแสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการที่เป็นบุคคล					
3.	ท่านแสวงหาเทคนิคใหม่ๆจากแหล่งวิชาการที่เป็นบุคคล					
4.	ท่านแสวงหาเทคนิคใหม่ๆจากแหล่งวิชาการที่เป็นเอกสาร					
5.	ท่านมีความมุ่งมั่นที่ทำงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น					
6.	ท่านทำงานตามหน้าที่ของท่านอย่างเรียบร้อยสมบูรณ์					
7.	ท่านอ่านข่าวสารต่างๆของโรงเรียนอยู่เสมอ					
8.	ท่านกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
9.	ท่านอบรมเด็กในโรงเรียนทุกครั้งเมื่อทำผิด					
10.	อาชีพครูทำให้ท่านมีความอดทนในการทำงานสูงขึ้น					
11.	ท่านปรับปรุงการสอนให้น่าสนใจ					

12.	ท่านให้ความสนใจกับเด็กทุกคนอย่างทั่วถึง					
13.	ท่านใช้เวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ท่านมีการรวบรวมข้อมูลที่มีประโยชน์ก่อนที่จะตัดสินใจในการปฏิบัติงาน					
2.	ท่านเป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีระบบเป็นไปตามขั้นตอนจนสำเร็จวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
3.	ท่านรู้รายละเอียดของงานทุกขั้นตอน					
4.	ก่อนสอนท่านต้องเขียนแผนการสอนทุกครั้ง					
5.	ท่านสามารถสอนตามแผนการสอนได้ครบทุกขั้นตอน					
6.	ท่านจัดสรรเวลาในการสอนแต่ละครั้งได้เหมาะสมกับเนื้อหา					
7.	ท่านมีการประเมินพื้นฐานเด็กก่อนทำการสอน					
9.	ท่านมีการตรวจสอบความพร้อมของสื่อการสอนก่อนปฏิบัติจริงทุกครั้ง					
10.	ท่านมีการทบทวนงานก่อนส่งทุกครั้ง					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	เมื่อท่านมีนัดท่านชอบไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา					
2.	ท่านคิดว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วจนไม่สามารถทำสิ่งที่ท่านตั้งใจไว้ได้					
3.	ท่านรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลา ถ้าต้องไปรอซื้อของในร้านที่มีลูกค้าแน่น					
4.	ท่านรู้สึกไม่สบายใจถ้างานของท่านดำเนินไปอย่างล่าช้า					
5.	ท่านเป็นคน que เริ่มต้นสิ่งใดแล้วจะต้องทำให้เสร็จ					
6.	ท่านรู้สึกว่าท่านต้องทำสิ่งต่างๆอย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา					
7.	ท่านคิดว่าคนรอบข้างทำงานไม่ถูกใจท่าน					
8.	ท่านรู้สึกว่าอยากกิจกรรมให้เสร็จอย่างรวดเร็วเท่าที่ท่านจะทำได้					
9.	ท่านสักรงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวเพื่อรอรับบริการ เช่น ธนาคาร ร้านสะดวกซื้อ ที่ทำการไปรษณีย์					

10.	ท่านไม่ชอบให้มีใครหรืออะไรมาขัดจังหวะ การทำงานของท่าน					
11.	ท่านรู้สึกทนไม่ได้ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ ทำงานอย่างขอไปที					
12.	ท่านเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่น พูดเพื่อเจ้า					
13.	ถ้าท่านต้องฟังคนอื่นพูดไม่รู้จบท่านรู้สึก ทนไม่ได้					
14.	เมื่อท่านกำลังฟังคนพูดเรื่องไร้สาระท่านจะ รู้สึกเบื่อและหาทางเลี้ยวออกมา					
15.	ท่านเป็นคนที่ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความ รวดเร็ว ว่องไว					
16.	ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ท่านปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การงานที่รับผิดชอบ					
2.	ท่านสามารถทำงานทุกอย่างเสร็จตามเวลาที่ กำหนด					
3.	ท่านปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอา ใจใส่					
4.	ท่านไม่ทอดทิ้งนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา					
5.	ท่านมีความตั้งใจในการสอน					
6.	ท่านมีการปรับปรุงวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพ					
7.	เมื่อท่านทำงานไม่เสร็จท่านจะต้องนำงาน กลับไปทำที่บ้าน					
8.	ท่านสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้บริหารได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด					
9.	ท่านสามารถสอนได้ตามแผนที่กำหนดโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลง					
10.	ท่านกระตือรือร้นในการทำงานในแต่ละวัน					
11.	ท่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเขียน แผนการสอน					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของผู้บริหาร

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ท่านมีการวิเคราะห์กิจกรรมข้อดี-ข้อเสียก่อน การเขียนแผนการสอนตามที่ผู้บริหารกระทำ					
2.	ก่อนที่ท่านตัดสินใจทำงานท่านต้องคำนึงถึงผล ที่จะเกิดขึ้นเป็นอันดับแรกตามที่ผู้บริหารกระทำ					
3.	ท่านมีพฤติกรรมระมัดระวังเหตุการณ์ที่จะ เกิดขึ้นก่อน-หลัง ตามที่ผู้บริหารกระทำ					
4.	ท่านมีพฤติกรรมการวางแผนการตามที่ผู้บริหาร กระทำ					
5.	ท่านมีความสามารถปฏิบัติงานได้ดีตามที่ ผู้บริหารกระทำ					
6.	ท่านสามารถจดจำภาพการทำงานของผู้บริหาร แล้วนำมาปฏิบัติตาม					
7.	ท่านสังเกตการกระทำของผู้บริหารและยึดถือ เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน					
8.	คำชมของนักเรียนที่แสดงความชื่นชมผู้บริหาร ทำให้ท่านต้องทำตามสิ่งที่ผู้บริหารปฏิบัติ					

9.	พฤติกรรมทบทวนงานของผู้บริหารเป็นแรงจูงใจ ให้ท่านทบทวนงานเพื่อป้องกันความผิดพลาด					
10.	เมื่อผู้บริหารมีการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม โดยพิจารณาในผลที่จะเกิดขึ้นทำให้ท่านนำมา เป็นแบบอย่าง					
11.	ท่านรับฟังข้อเสนอแนะของผู้บริหารและนำมา ปฏิบัติในการทำงานอย่างมีสติ					
12.	ท่านมีการสังเกตวิธีการคิด วิเคราะห์กิจกรรม จากผู้บริหารและนำมาแก้ไขได้อย่างเหมาะสม					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ท่านเขียนแผนการสอนเป็นขั้นตอนตามที่เพื่อนร่วมงานกระทำ					
2.	ท่านจัดเอกสารให้เป็นระเบียบเหมือนกับเพื่อนคนอื่น ๆ					
3.	ท่านสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยเหตุผลและมีความเหมาะสมได้เหมือนเพื่อนร่วมงาน					
4.	ท่านสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมได้เหมือนเพื่อนร่วมงาน					
5.	ท่านมีการตรวจสอบงานก่อนส่งทุกครั้งดังเช่นเพื่อนร่วมงานปฏิบัติทำให้ได้รับคำชมเชยจากผู้บริหาร					
6.	ท่านมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบตามที่เพื่อนร่วมงานกระทำ					
7.	ท่านทำงานได้เป็นระเบียบตามที่เพื่อนร่วมงานกระทำ					
8.	ท่านปฏิบัติตามเพื่อนร่วมงานที่มักได้ตรงงานก่อนส่งทุกครั้ง					
9.	ท่านนำวิธีการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากเพื่อนร่วมงานมาเป็นแบบอย่าง					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงในสถานที่การทำงานมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านตรงบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	<u>ด้านการสอน</u> ในขณะที่ท่านสอน ท่านมักคิดถึงผลที่เกิดขึ้น ในอนาคตเสมอ					
2.	ท่านมักลงโทษเด็กโดยไม่มีการตรวจสอบอย่าง ถี่ถ้วน					
3.	ท่านเช็คชื่อเด็กทุกครั้งเมื่อตรวจงาน					
4.	ท่านสามารถคาดเหตุการณ์ และป้องกัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในการสอนตลอดเวลา					
5.	ท่านไม่จำเป็นต้องคิดถึงผลที่เกิดขึ้นก่อนและ หลังการสอน					
6.	ท่านตรวจงานด้วยความระมัดระวังไม่รีบร้อน					
7.	ท่านเขียนแผนการสอนได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนถี่ ก่อนสอนเสมอ					
8.	ท่านสามารถเลือกใช้สื่อได้ถูกต้องกับวิธีการสอน					
9.	ท่านใช้คำพูดที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิด ความคับข้องใจ					

	<u>ดำเนินงานธุรการห้องเรียนและงานอื่น ๆ ที่มีใช้</u> <u>การสอน</u>					
10.	ท่านระมัดระวังในการทำบัญชีรายชื่อของ นักเรียน					
11.	ท่านตั้งใจทำสมุดรายงานประจำตัวของ นักเรียนทุกหัวข้อ					
12.	ท่านตรวจสอบครุภัณฑ์อย่างระมัดระวัง					
13.	ท่านวางแผนในการฝึกอบรมไว้เป็นอย่างดี					
14.	ท่านวางแผนไว้เป็นอย่างดีในการดูแลกิจกรรม ในวันสำคัญต่าง ๆ					
15.	ท่านมีสติในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ที่มีใช้การสอน					

ภาคผนวก ข
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่ออาชีพครู

	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
ด้านความคิด	1	2.549
	2	2.660
	3	2.871
	4	2.145
	5	2.820
	6	2.686
	7	2.717
ด้านความรู้สึกรัก	8	2.644
	9	2.830
	10	2.424
	11	2.698
	12	2.549
ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	13	2.485
	14	2.771
	15	2.828
	16	3.267
	17	3.286
	18	3.358
	19	3.674
	20	2.475
	21	2.521
	22	3.538
	23	2.782
	24	3.363
	25	4.062

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .875

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการวางแผนในการทำงาน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.309
2	2.191
3	3.834
4	2.846
5	6.124
6	4.899
7	3.099
8	3.057
9	4.899
10	3.612

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .925

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.381
2	2.288
3	2.697
4	2.035
5	2.724
6	2.417
7	2.376
8	2.746
9	4.686
10	2.785
11	2.514
12	2.354
13	4.001
14	2.261
15	2.288
16	2.724

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .682

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามภาระงานที่รับผิดชอบ

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.639
2	5.751
3	9.295
4	5.388
5	3.595
6	2.956
7	2.622
8	5.133
9	3.086
10	4.051
11	2.808

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .914

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงาน
ผู้บริหาร

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.561
2	6.365
3	5.751
4	6.935
5	5.024
6	7.293
7	8.589
8	7.324
9	10.693
10	7.704
11	7.778
12	9.169

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .970

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบความรอบคอบในการทำงาน
เพื่อนร่วมงาน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.232
2	4.855
3	4.799
4	4.799
5	4.581
6	4.913
7	4.743
8	4.269
9	2.879

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .935

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามความรอบคอบในการทำงาน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.687
2	2.278
3	2.505
4	2.917
5	2.147
6	2.390
7	4.580
8	4.569
9	3.192
10	2.979
11	2.146
12	3.026
13	3.480
14	2.818
15	2.818

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .862

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวกานต์กมล นาคศรีสังข์
วันเดือนปีเกิด	18 มิถุนายน 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	167/56 หมู่ที่ 8 ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130 โทรศัพท์ 034-391-376
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2544	ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร